

BILTEN PRINOVLJENIH IZDANJA 2010.

KNJIGE

A

ANTUNOVIĆ, Ivan

Sakrament ženidbe / Ivan Antunović . – Zagreb: Filozofsko teološki institut Družbe Isusove, 2009. – 210 str. ; 22 cm

[Više](#)

AQUILINA, Mike

Gralov kod: u potrazi za stvarnom prisutnošću / Mike Aquilina ; Christopher Bailey ; [prijevod Mislav Kovačić] . - Zagreb : Kršćanska sadašnjost, 2007. - 191 str. ; 21 cm

[Više](#)

ARISTOTELES

Metafizika / Aristotel; prijevod s izvornika i sedmojezični tumač temeljnih pojmova (grčki, latinski, engleski, francuski, njemački, ruski i novogrčki) Tomislav Ladan. - Zagreb : Signum : Medicinska naklada, 2001. – 448 str. ; 21 cm (Biblioteka Sabrana djela ; knj. 2)

[Više](#)

B

BABIĆ, Anto

Iz istorije srednjovjekovne Bosne / Anto Babić. - Sarajevo : Svjetlost, 1972. - 325 str. ; 8*

BATELJA, Juraj

Blaženi Alojzije Stepinac: svjedok Evanđelja ljubavi: životopis, dokumenti i svjedočanstva – prije, za vrijeme i nakon Drugog svjetskog rata / Juraj Batelja . –Zagreb : Postulatura blaženoga Alojzija Stepinca, 2010. - sv. 3 : ilustr. ; 24, 5 cm

1. Knj.1 – Životopis
2. Knj.2 – Dokumenti I., br.1 – 300.
3. Knj. 3 - Dokumenti II., br.400-691.

[Više](#)

BATON, Dian

Mladi Stepinac : pisma zaručnici / Dian Baton . – Zagreb: Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevnica konventualca, 2010. - 160 str. ; 19 cm

[Više](#)

BAZALA, Vladimir

Pregled povijesti znanosti : razvoj ljudske misli i obrazovanja / Vladimir Bazala . - Zagreb : Školska knjiga, 1980. - 210 str. ; 24 cm

BELAJ, Vitomir

Hod kroz godinu : pokušaj rekonstrukcije prahrvatskoga mitskoga svjetonazora / Vitomir Belaj Izdanje: 2. izmijenjeno i dopunjeno izd.. - Zagreb : Golden marketing - Tehnička knjiga, 2007. - 486 str. : ilustr., zemljop. crteži, graf. prikazi ; 21 cm

[Više](#)

BELICZA, Biserka

Društvo slavonskih liečnika u Osijeku - kronologija osnutka, uloga i djelovanje, 1874.-1883. / Biserka Belicza, Antun Tucak ; [prijevod [sažetka] Lorna Dubac Nemet. – 1. Izd. - Zagreb ; Osijek : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku [etc.], 2009. - 190 str. : ilustr., faks. ; 30 cm

[Više](#)

BERGMAN, Ingmar

Filmska triologija / Ingmar Bergman ; prijevod sa švedskog i pogovor Tomislav Ladan. - Zagreb : Signum : Medicinska naklada, 2001. – 190 str. ; 21 cm (Biblioteka Sabrana djela ; knj. 7)

[Više](#)

BERLJAK, Matija

Kumovi i svjedoci: krst – potvrda – ženidba / Matija Berljak . – Zagreb: Glas Koncila, 2010. - 112 str. ; 21 cm

[Više](#)

BEUKEN, Willem A.M.

Jesaja 1-12 / ubersetz und ausgelegt von Willem A.M. Beuken; fherausgegeben von Erich Zenger] . – Freiburg:Basel:Wien: Herder; 2003. – 367 str. ; 24 cm

BEUKEN, Willem A.M.

Jesaja 13-27/ ubersetz und ausgelegt von Willem A.M. Beuken; [herausgegeben von Erich Zenger] . - Freiburg: Basel:Wien:Herder, 2007. – 432 str. ; 24 cm

BERGERS, Ulrich

Jesaja 40-48/ ubersetzt und ausgelegt von Ulrich Berges; [herausgegeben von Erich Zenger] . - Freiburg: Basel: Wien: Herder, 2008. - 559 str. ; 24 cm

[Više](#)

BOJADŽISKI, Ognjen

Kronologija Ohridske arhiepiskopije / Ognjen Bojadžiski . - Zagreb : Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj [etc.], 1994 . - 229 str. ; 20 cm

[Više](#)

BONAVENTURA, sv.

Tria opuscula / Bonaventura ; preveli Marije Šikić i Stjepan Kušar ; priredio Stjepan Kušar . - Zagreb : Kršćanska sadašnjost, 2009. Materijalni opis: 599 str ; 24 cm

[Više](#)

BONINSEGNA, Enzo

Svećeniče, tko si? : otajstvo među nama! / Enzo Boninsegna ; [prijevod s talijanskog Hrvoje Bedrina]. – Zagreb: Teovizija, 2010. - 176 str. ; 19 cm

[Više](#)

BOSNAR, Drago

Dopustiš li životu da ti priđe : svećeničko zrnje dobrih misli / Drago Bosnar . - Zagreb : Glas Koncila, 2010. - 160 str. ; 21 cm

[Više](#)

BOŠNJAKOVIĆ, Nikica

Ja sam Isus, kojega ti progoniš / Nikica Bošnjaković . - Zagreb : Glas Koncila, 2010. - 35 str. : ilustr. u bojama ; 18 cm

[Više](#)

BOŠNJAKOVIĆ, Nikica

Putem Krista i obitelji / Nikica Bošnjaković . - Zagreb : Glas Koncila, 2010. - 35 str. : ilustr. u bojama ; 18 cm

[Više](#)

BOŠNIAKOVIĆ, Nikica

Ustrajte sa mnom u kušnjama / Nikica Bošnjaković . - Zagreb : Glas Koncila, 2010. - 35 str. : ilustr. u bojama ; 18 cm

[Više](#)

BRAK i obitelj po Božjem naumu : tečaj priprave za brak / [priredilo Povjerenstvo Požeške biskupije za pastoral obitelji ; uredio Tomislav Ivančić] . - Požega : Požeška biskupija, 2004. - 92 str. ; 20 cm

[Više](#)

BUČAN, Daniel

Kako je filozofija govorila arapski : Al-Farabi, Avicenna, Al-Gazali, Averroes, Majmonid / Daniel Bučan. - Zagreb : Demetra, 2009. - XXXIV, 356 str. ; 25 cm Demetra. Filozofska biblioteka Dimitrija Savića ; sv. 116

[Više](#)

BUTURAC, Josip

Crkveno-kulturna povijest Požege i okolice : 1227-1977 : prigodom proslave 750-godišnjice života grada Požege / Josip Buturac . - Zagreb : Hrvatsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda, 1977. - 199 str. ; 20 cm

C

CEYRAC, Pierre

Moji su korijeni u nebu / Pater Ceyrac ; predgovor Jacques Chirac ; [prijevod Stanko Tenšek] . - Zagreb : Kršćanska sadašnjost, 2010. - 180 str. ; 20 cm

[Više](#)

CHAUMOX, Francois

Grčka civilizacija u arhaisko i klasično doba : 299 crno-belih reprodukcija, 8 reprodukcija u boji, 34 karte i crteža / Francois Chamoux ; [preveo Borislav Radović] . - Beograd : Jugoslavija, 1967. - 481 str., [152] str. s tablama (djelomice u bojama) : ilustr., zemljop. crteži (djelomice u bojama) ; 23 cm

CORBIN, Henry

Grimizni andeo : filozofija i mistika u Iranu / Henry Corbin ; s francuskog preveo Mirko Sladek . - Zagreb : Modo, 2007. - 236 str. ; 20 cm

[Više](#)

D

DE Mattei, Roberto

Diktatura relativizma: mali vodič kroz novi totalitarizam / [urednik Petar Balta]; [prijevod Mladen Parlov] . – Split: Verbum, 2010. – 128 str. ; 19,5 cm (Biblioteka Posebna izdanja; 51)

[Više](#)

DEVČIĆ, Ivan

Raspiruj milosni dar Božji : biskupova riječ svećenicima / Ivan Devčić . - Zagreb : Glas Koncila, 2010. Materijalni opis: 317 str. ; 22 cm

Više

DUCOMMOV- Nagy, Catherin

Lojalnosti koje oslobađaju/ Catherine Ducommun-Nagy ; [preveli Mate Križman i Petar Bašić] . - Zagreb : Provincija franjevac trećoredaca, 2010. - 198 str. ; 20 cm

[Više](#)

DUGALIĆ, Vladimir

Božji trag u stvorenom: o kršćanskom poimanju dostojanstva ljudske osobe pred izazovima antropoloških paradigmi današnje bioetike i Projekta ljudski genom / Vladimir Dugalić, Ivan Rajković . - Đakovo; Osijek: Katolički bogoslovni fakultet, 2010. - 232 str. ; 24 cm (Biblioteka Diacovensia, Studije ; knj. 15)

[Više](#)

E

EGZORCIZMI i druge prošnje : rimski obrednik obnovljen prema odluci Svetoga Općega Sabora Drugoga Vatikanskog, proglašen vlašću pape Ivana Pavla drugoga / priredila Biskupska konferencija HBK za liturgiju. - Zagreb : Kršćanska sadašnjost, 2010. - 102 str. ; 25 cm

[Više](#)

F

FILINIĆ, Bernardin Juraj

Ovo je moje tijelo : pashalna duhovnost Crkve / Bernardin Juraj Filinić . – Zagreb: Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevca konventualca, 2009. - 127 str. ; 20 cm

[Više](#)

FERNANDEZ – CARVAJAL, Francisco

Razgovarati s Bogom : meditacije za svaki dan u godini / Francisco Fernandez-Carvajal . - Split : Verbum, 2007. - sv. ; 20 cm

[Više](#)

FORTE, Bruno

Na putevima Jednog : metafizika i teologija / Bruno Forte ; [prijevod Miroslav Fridl]. - Zagreb : Kršćanska sadašnjost, 2010. - 472 str. ; 20 cm

[Više](#)

G

GAJSKI, Lidija

Lijekovi ili priča o obmani : zašto raste potrošnja lijekova i kako je zaustaviti / Lidija Gajski. - Zagreb : Pergamena, 2009. - 517 str. : ilustr. ; 24 cm

[Više](#)

GARMAZ, Jadranka

Živjeti od euharistije : elementi euharistijske kateheze / Jadranka Garmaz, Martina Kraml. – Zagreb: Zagreb : Glas Koncila, 2010. - 226 str. ; 21 cm

[Više](#)

GIL'FERDING, Aleksandr Fedorovič

Putovanje po Hercegovini, Bosni i staroj Srbiji / Aleksandar Giljferding ; [s ruskog preveo, komentare i bilješke napisao Branko Čulić] . - Sarajevo : "Veselin Masleša", 1972. - 404 str., [32] str. s tablama : ilustr. ; 24 cm

GLAVICA, Matej

Uzmi križ svoj i pođi za mnom / Matej Glavica . - Zagreb : Glas Koncila, 2010. - 36 str. : ilustr. u bojama ; 18 cm

[Više](#)

GRIJAK, Zoran

Politička djelatnost vrhbosanskog nadbiskupa Josipa Stadlera / Zoran Grijak . - Zagreb : Hrvatski institut za povijest : Dom i svijet ; Sarajevo : Vrhbosanska nadbiskupija, 2001. - 791 str., [1] presavijen list s tablom sa zemljop. crtežem : ilustr. ; 23 cm

[Više](#)

GRIMAL, Pierre

Rimska civilizacija: 229 crno-belih reprodukcija, 29 karata i crteža / Pierre Grimal ; [preveo Milutin Garašanin] . - Beograd : Jugoslavija, 1968. - 537 str., [140] str. s tablama : ilustr. ; 32 cm

GROSS, Mirjana

Historijska znanost : razvoj, oblik, smjerovi / Mirjana Gross. - Zagreb : Sveučilište, Centar za povijesne znanosti, Institut za hrvatsku povijest, 1976. - 377 str. : graf. prikazi ; 24 cm

GROSS, Mirjana

Počeci moderne Hrvatske : neoapsolutizam u civilnoj Hrvatskoj i Slavoniji 1850-1860. / Mirjana Gross ; [izrada karata i plana Zagreba Josip Lučić, Zdravko Prelčec, Branka Komadina ; izrada kazala Mirjana Gross]. - Zagreb : Globus : Centar za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Odjel za hrvatsku povijest, 1985. - 521 str., [32] str. s tablama ; 25 cm

GRUBER, Elmar

Monolozi s Bogom/ Elmar Gruber ; [preveo Pavao Madžarević] . - Slavonski Brod : Župa Uznesenja BDM, 2006. - 109 str. : ilustr. ; 18 cm

[Više](#)

GRUBER, Wendelin

U pandžama crvenoga zmaja : isusovac, dušobrižnik, u logorima za masovno ubijanje, logoraš u komunističkim kazamatima / Wendelin Gruber ; prema 3. njemačkom izd. prijevod Marko Lovrić . - Zagreb : Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, 2010. - 322 str., [28] str. s tablama ; 19 str. ; 18 cm

[Više](#)

GRUEN, Anselm

Daruj mi veliko srce: molitve /Anselm Gruen; [preveo Pavao Madžarević] . -Brodsko Vinogorje : Župa Uznesenja BDM, 2006. - 127 str. : ilustr. u bojama ; 18 cm

[Više](#)

GRUEN, Anselm

Dođi u dodir: molitva za mlade / Anselm Gruen; [Pavao Madžarević] . - Brodsko Vinogorje : Župa Uznesenja BDM, 2006. - 59 str. : ilustr. ; 18 cm

[Više](#)

GRUEN, Anselm

Svaki dan ima svoj blagoslov : jutarnje i večernje molitve tijekom tjedna, Oče naš / Anselm Gruen ; [preveo Pavao Madžarević ; fotografije Zvonimir Atletić]. - Brodsko Vinogorje : Župa Uznesenja BDM, 2006. - 81 str. : ilustr. u bojama ; 18 cm

[Više](#)

GRUEN, Anselm

Život je pustolovina : duhovna obiteljska knjiga / Anselm Gruen, Magdalena Bogner ; [prijevod Benedikta Matošević] . –Zagreb: Teovizija, 2010. - 199 str. ; 21 cm

[Više](#)

H

HAGIOLOGIJA: kultovi u kontekstu / [urednici Ana Marinković, Trpimir Vedriš] . - Zagreb : Leykam international, 2008. - 261 str. : ilustr., faks. (pretežno u bojama) ; 25 cm

[Više](#)

HEGEL, Georg Wilhelm Friedrich

Predavanja o dokazima za bitak boga / G. W. F. Hegel ; priredio i preveo Šime Vranić. - Zagreb : Demetra, 2007. - 319 str. ; 21 cm

[Više](#)

HERDERS neues Bibellexikon/ herausgeber Franz Kogler. - Freiburg: Basel: Wien: Herder, 2009. - 849 str. ; 28 cm

1. Prilog: CD – Rom

[Više](#)

HRVATSKI franjevački biografski leksikon / [urednici Franjo Emanuel Hoško, Pejo Ćošković, Vicko Kapitanović ; ilustracije Zrinka Panjkota] . – Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža : Vijeće franjevačkih zajednica Hrvatske i Bosne i Hercegovine, 2010. - XII, 604 str. : ilustr. ; 25 cm

[Više](#)

I

IVANČIĆ, Tomislav

Kako razgovarati s Bogom / Tomislav Ivančić . –Zagreb: Teovizija, 2010. - 91 str. : ilustr. u bojama ; 24 cm

[Više](#)

IZABRANE znanstvenofantastične priče / izabrao Terry Carr; preveo Tomislav Ladan . - Zagreb : Signum : Medicinska naklada, 2001. – 428 str. ; 21 cm (Biblioteka Sabrana djela; knj. 7)

[Više](#)

J

JUNG, Carl Gustav

Simboli promjene: analiza predigre jedne shizofrenije / Carl Gustav Jung . – Zagreb: Medicinska naklada, 2009. – 790 str.: 20, 5 cm (Biblioteka Posebna izdanja)

[Više](#)

JURIČ, Stipe

Biser biblijske mudrosti: mudrost lijepa govora u Knjizi Sirahovoj / Stipe Jurič . - Zagreb : Glas Koncila, 2009. - 67 str. ; 20 cm

[Više](#)

K

KARLIĆ, Ivan

Franjevački tihi pregaoci o Kristu i Mariji / Ivan Karlić . – Zagreb: Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevac konventualaca, 2009. - 207 str. : ilustr. ; 20 cm

[Više](#)

KITTEL,Cacilia

U tišini pred Gospodinom : poticaji za euharistijsko klanjanje / Caecilia Kittel ; [preveo Pavao Madžarević]. - Brodsko Vinogorje : Župa Uznesenja BDM, 2006. - 93 str. : ilustr. u bojama ; 18 cm (Biblioteka Putevi odrasle vjere : za duhovnost svakodnevice ; knj. 14)

[Više](#)

KLAIĆ, Nada

Društvena previranja i bune u Hrvatskoj u XVI i XVII stoljeću / Nada Klaić . - Beograd : Nolit, 1976. - 308 str. ; 20 cm

KOPTSKI gnostički tekstovi : Nag Hammadi Codices i Papyrus Berolinensis 8502 /
preveo Goran Briški . - Zagreb : Demetra, 2007.- 520 str. : ilustr. u bojama ; 25 cm

[Više](#)

KOURDAKOV, Sergej

Oprosti mi, Nataša / Sergej Kourdakov ; [prijevod Inviolata Pranjić] . -Zagreb :
Hrvatski salezijanski provincijalat, Katehetski salezijanski centar, 1989. - 211 str., [8] str. s
tablama ; 19 cm

[Više](#)

KOVAČEVIĆ, Božidar,

Križni put dugačak pet godina : 1945.-1950. : (svjedočenje o jednom vremenu) /
Božidar Kovačević-Božo ; [pogovor Mladen Muić]. - Karlovac : Hrvatsko društvo političkih
zatvorenika, Podružnica, 2009. - 103 str. : ilustr., faks. ; 21 cm

KOVAČEVIĆ-KOJIĆ, Desanka

Gradska naselja srednjovjekovne bosanske države / Desanka Kovačević-Kojić . -
Sarajevo : "Veselin Masleša", 1978. - 421 str. : ilustr. ; 24 cm

KRAEMER, Hans Joachim

Platonovo utemeljenje metafizike : studija o Platonovu nepisanom načelu i teoriji
počela / Hans Kraemer ; priredio i preveo Borislav Mikulić . - Zagreb : Demetra, 1997.

(Zagreb : Librokon). - XX, 435 str. : autorova slika ; 25 cm (Demetra. Filozofska biblioteka Dimitrija Savića ; sv. 22)

[Više](#)

KRALJEVIĆ MIKULANDRA, Snježana

Slavite ga glazbalima zvonkim : duhovne skladbe za dječji zbor uz glasovir, orgulje i Orffov instrumentarij . - / Bernardica Kraljević Mikulandra Impresum: Zagreb : Glas Koncila, 2010. - 97 str. ; 30 cm

[Više](#)

KRIŽNI put: u stihovima hrvatskih pjesnika XX. stoljeća: izbor / izabrao i uredio Vladimir Lončarević ; [ilustracije Josip Botteri Dini] . –Zagreb: Glas Koncila, 2010. - 187 str. ; 20 cm

[Više](#)

KRPETIĆ, Nikša

Križni put: put, istina i život: sonetni vijenac / Nikša Krpetić ; [autor ilustracija Josip Botteri Dini] . - Zagreb : Glas Koncila, 2010. – 56 str. : ilustr. U bojama; 18 cm

[Više](#)

KUBY, Gabriele

Nova ideologija seksualnosti / izazovi i opasnosti gender revolucije / Gabriele Kuby ; [prijevod Ivan Ivanda]. - Split : Verbum, 2010. - 151 str. ; 20 cm (Biblioteka Posebna izdanja ; 52)

[Više](#)

KUŠAR, Stjepan

Od strasti do uzdržljivosti: putovi i stranputice spolnosti u životu Aurelija Augustina / Stjepan Kušar . – Zagreb: Teovizija, 1999. - 56 str. ; 17 cm

[Više](#)

ℒ

LADAN, Tomislav

Zoon graphicon: eseji i kritike/ Tomislav Ladan . - Zagreb : Signum : Medicinska naklada, 2001. – 270 str. ; 21 cm (Biblioteka Sabrana djela; knj. 1)

[Više](#)

LOYOLA, Ignatius

Autobiografija Ignacija Lojolskog: hodočasnikova ispovijest / Ignacije Lojolski ; [s izvornika preveo Josip Kukljan] . – 2. izd . - Zagreb : Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, 2009. – 153 str. ; 20 cm

[Više](#)

M

MAJKA TEREZIJA

Bog te ljubi! : tako je govorila Majka Terezija / [priredio i tekstom popratio Luka Depolo] . - Zagreb : Glas Koncila, 1997. - 275 str. : ilustr. ; 17 cm

[Više](#)

MAIER, Martin

Oscar Romero: učitelj duhovnosti / Martin Maier; [prijevod Slavko Novokmet]. - Zagreb : Kršćanska sadašnjost, 2005. - 135 str. ; 20 cm

[Više](#)

MATELJAN, Ante

Mala knjiga o vjeri i zdravlju / Ante Mateljan . - Split : Crkva u svijetu, 2009. - 176 str. ; 21 cm

MAVERL, Erhard

Marko iz Aviana : navjestitelj ujedinjene kršćanske Europe / prema manuskriptu Fidelisa Krautsacka obradio i nadopunio Erhard Mayerl ; [preveo s njemačkoga Antun Mrzlečki] . - Osijek: Državni arhiv: Hrvatska kapucinska provincija, Kapucinski samostan u Osijeku, 2010. - 79 str. : ilustr. u bojama ; 21 cm

[Više](#)

MEĐUGORAC, Ivan Tomislav

Sjećanja jednoga bosanskog fratra na ratne godine : 1941. - 1945. / Ivan Tomislav Međugorac ; [glavnina crteža Ana Bulajić] . - 2. dopunjeno izd. - Zagreb ; Kreševo : vlast. nakl., 2009. - 186 str. : ilustr. (djelomice u bojama), zemljop. crteži u bojama ; 20 cm

[Više](#)

MIGLIORANZA, Contrado

Sveti Ljudevit, kralj : zaštitnik Franjevačkoga svjetovnoga reda / Contardo Miglioranza ; [prijevod s talijanskog Aleksandra Marija Chwalowsky] . - Zagreb : Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevac konventualaca, 2010. - 176 str. ; 19 cm

[Više](#)

MIHETEC, Vjenceslav

50 obljetnica dolaska karmelićana u Hrvatsku = 50th Anniversary of the arrival of the Carmelites in Croatia / [tekst Vjenceslav Mihetec ; prijevod na engleski Marijan Tokić] . - Zagreb : KIZ [i. e.] Karmelska izdanja, 2010. - 176 str. : ilustr. (pretežno u bojama) ; 23 cm

[Više](#)

MONBOURGET, Jean

Silovitost muškarca: ogledi o muškoj psihologiji i duhovnosti / Jean Monbourquette ; [preveli Mate Križman i Petar Bašić] . - Zagreb : Provincija franjevac trećoredaca, 2009. - 227 str. ; 21 cm

[Više](#)

MORO, Dušan

Hod ekumenizma u XX. stoljeću : Konferencije "vjere i ustrojstva", protagonisti i poteškoće / Dušan Moro . - Split : Služba Božja, 2009. - 281 str. ; 20 cm (Biblioteka Službe Božje ; knj. 60)

[Više](#)

MULTORUM fratrum vehementissima postulatione et maxime tua iussione compulsus : zbornik radova u čast prof. dr. sc. fra Marijanu Mandacu prigodom 70. obljetnice života / priredio Ivica Raguž . - Split : Služba Božja, 2010. - 368 str. : ilustr. ; 24 cm (Spomenspisi : Biblioteka "Službe Božje" ; sv. 8)

[Više](#)

O

OBITELJSKE molitve i meditacije / priredili Piero Rattin i Gregorio Vivaldelli . – Split: Verbum, 2010. – 130 str.; 14 cm

[Više](#)

OVIDIUS, Naso Publio

Ljubavi; Umijeće ljubavi; Lijek od ljubavi / Publije Ovidije Nazon; prijevod s latinskog i tumač imena i pojmova Tomislav Ladan. - Zagreb : Signum : Medicinska naklada, 2001. – 200 str. ; 21 cm (Biblioteka Sabrana djela ; knj. 3)

[Više](#)

P

PARLOV, Mladen

Speculum virtutis : Marko Marulić i njegova teološko-duhovna misao / Mladen Parlov . - Split : Književni krug, 2003. - 294 str. ; 24 cm

[Više](#)

PERKOVIĆ, Marinko

Prema moralnoj zrelosti / Marinko Perković. – Sarajevo: Vrhbosanska katolička teologija, 2009. – 189 str.; 24 cm. – (Biblioteka Radovi; knj. 12)

PHAYER, Michael

Pio XII. : holokaust i hladni rat / Michael Phayer ; preveo Zoran Bošnjak . - Zagreb : Golden marketing - Tehnička knjiga, 2010. Materijalni opis: 420 str. ; 23 cm

[Više](#)

PISMO hrvatskih biskupa povodom pristupnih pregovora za ulazak Republike Hrvatske u Europsku uniju/ Hrvatska biskupska konferencija . - Zagreb : Glas Koncila, 2010. Materijalni opis: 47 str. ; 17 cm

[Više](#)

PONTIFICIO COMMISSIA BIBLICA

Biblija i moral : biblijski korijeni kršćanskog djelovanja / Papinska biblijska komisija ; [prijevod s talijanskoga Anto Popović] . - Zagreb : Kršćanska sadašnjost, 2010. - 248 str. ; 17 cm

[Više](#)

POVIEST samostana i crkve šaregradske: Srijemske novine 1911. / Placido Belavić;
Priredio Mato Batorović. - Šaregrad : Župa sv. Petra i Pavla, 2009. - 82 str. : ilustr. ; 21 cm

[Više](#)

PSALMI i kantici : s uvodima i komentarima / priredio Adalbert Rebić . - Zagreb :
Kršćanska sadašnjost, 2009. - 360 str. ; 11 cm

[Više](#)

R

RELOTA, Žarko

Bez ičega, a imaju sve! / Žarko Relota . – Zagreb: Teovizija, 2010. – 113 str. ; 20 cm

[Više](#)

RUPNIK, Marko Ivan

Križni put s razmatranjima crkvenih otaca / Marko Ivan Rupnik ; [prijevod Branko
Jozić] . - Split : Verbum, 2010. - 34 str. : ilustr. u bojama ; 21 cm

[Više](#)

S

SAGA (pjesma) o Nibelunzima / prijevod i pogovor Tomislav Ladan . - Zagreb :
Signum : Medicinska naklada, 2001. – 200 str. ; 21 cm (Biblioteka Sabrana djela; knj. 4)

[Više](#)

SCHOENBORN, Christoph

Našli smo milosrđe : tajna božanskog milosrđa / Christoph kardinal Schoenborn ;
priredio Hubert Philipp Weber ; [prijevod Ivan Ivanda]. - Zagreb : Kršćanska sadašnjost,
2010. - 1805 str. ; 20 cm

[Više](#)

SCHIMMEL, Annemarie

Isus i Marija u islamskoj mistici / Annemarie Schimmel ; s njemačkog preveo Sead Muhamedagić. - Zagreb : Naklada Jesenski i Turk, 2009. - 192 str. ; 21 cm

[Više](#)

SCHNEIDER, Alfred

Putovi Božje objave: fundamentalna teologija / Alfred Schneider . –Zagreb: Filozofsko – teološki institut Družbe Isusove, 2008. – 144 str. ; 22 cm

[Više](#)

SHAKESPEARE, Wiliam

Tit Andronik / Wiliam Shakespeare; preveo Tomislav Ladan . - Zagreb : Signum : Medicinska naklada, 2001. – 139 str. ; 21 cm (Biblioteka Sabrana djela; knj. 5)

[Više](#)

SIMONIĆ, Anton

Tragovima znanja u budućnosti: quo vadis scientia? / Ante Simonić . -3. preuređeno i dopunjeno izd. - Zagreb : Medicinska naklada, 2005. - 817 str. : ilustr. ; 24 cm

[Više](#)

SIMONIĆ, Anton

Znanost – najveća avantura i izazov ljudskog roda / Ante Simonić . - 3. popravljeno i dopunjeno izd. - Zagreb : Medicinska naklada, 2005. - 551 str. ; 25 cm

[Više](#)

SPINOZA, Baruch de

Politička rasprava / Benedikt de Spinoza; preveo Ozren Žunec . - Zagreb : Demetra, 2006. - 133 str. : autorova slika ; 21 cm

[Više](#)

STANKOVIĆ, Vladimir

Biti svećenik po srcu Isusovu : dnevnik jednog bogoslova brucoša prije šezdeset godina 1949.(50.) / Vladimir Stanković (Vlado Stakor). - Zagreb : Kršćanska sadašnjost, 2010. – 179 str.; 20 cm

[Više](#)

STEIN, Edith

Iz života jedne židovske obitelji / Edith Stein ; preveo Jozo Mršić ; s izvornikom usporedio Perica Grgec . - Zagreb : HKD sv. Jeronima, 2009. Materijalni opis: 431 str. ; 22 cm

[Više](#)

STEINER, Marijan

Govor kršćanskih simbola / Marijan Steiner .- Zagreb: Filozofsko – teološki institut Družbe Isusove, 2009. – 100 str.; 24 cm

[Više](#)

STEINER, Marijan

Teološke i liturgijske teme / Marijan Steiner . – Zagreb: Filozofsko – teološki institut Družbe Isusove, 2009. – 214 str. ; 20 cm

[Više](#)

STROSSMAYER, Josip Juraj

Izabrani književni i politički spisi / Josip Juraj Strossmayer ; priredio Dubravko Jelčić . - Zagreb : Matica hrvatska, 2005- . Materijalni opis: sv. ; 20 cm

[Više](#)

STRUKIĆ, Ignacij

Povjestničke crtice Kreševa i franjevačkog samostana. - Sarajevo, 1899. - 8*

Š

ŠALKOVIĆ, Josip

Obveze i prava vjernika laika . (kann. 224-231): poslanje i djelovanje / Josip Šalković . -Zagreb: Glas Koncila, 2009. – 228 str. ; 24 cm

[Više](#)

ŠEGOTA, Ivan

Etika sestrinstva / Ivan Šegota Izdanje: 2. dopunjeno i izmijenjeno izd. - Zagreb : Pergamena ; Rijeka : Medicinski fakultet, 1997. - 261 str. ; 23 cm

[Više](#)

ŠPEHAR, Zlatko

Putovima nade nastajanja : miropisi gvardijana vukovarskog / Zlatko Špehar.- Vukovar : Matica hrvatska, Ogranak, 2009.- 247 str. : ilustr. (pretežno u bojama) ; 25 cm

[Više](#)

ŠULJIĆ, Anton

Za križem Kristovim : zbirka križnih putova za molitvu i meditaciju / Anton Šuljić . - Zagreb : Kršćanska sadašnjost, 2010. - 192 str. ; 21 cm

[Više](#)

ŠULJIĆ, Anton

Sagraditi kuću: meditacije i vrednovanja kršćanske prisutnosti u svakodnevici / Anton Šuljić . - Zagreb : Kršćanska sadašnjost, 2010. - 504 str. ; 20 cm

[Više](#)

T

TOMAŠIĆ, Petar

Nezaposlenost u tranzicijskoj Hrvatskoj pod socijalno-etičkim vidom / Petar Tomašić .
- Zagreb : Kršćanska sadašnjost, 2010. Materijalni opis: 338 str. ; 24 cm

[Više](#)

TOMIĆ, Celestin

Vjera i postojanje sotone / Celestin Tomić . - Zagreb : Hrvatska provincija Sv.
Jeronima Franjevac konventualaca, 2007. - 163 str. ; 19 cm

[Više](#)

TOLDY BARILAR, Đurđa

Braća svećenici - dr. teologije Josip Rieger i Antun Rieger / Đurđa Toldy Barilar .-
Krapina : Đ. Toldy Barilar : Udruga "Hrvatska žena", 2009. - 150 str. : ilustr. ; 21 cm

[Više](#)

TORDINAC, Nikola

Hrvatski narodni običaji, pjesme i pripovijetke iz Pečuha i okolice / [priredio] Nikola
Tordinac ; [fotografije, reprodukcije Andrasfaluvy Bertalan... et al.] . - Budimpešta :
Tankonyvkiado, 1986. - 218 str. : ilustr. ; 20 cm

[Više](#)

TOURNIER, Paul

Više razumijevanja u braku : psihoterapija bez psihoterapeuta / Paul Tournier ; [na hrvatski preveo Karlo Prendivoj] . – Zagreb: Biblioteka Oko tri ujutro, 1990. - 43 str. ; 20 cm

[Više](#)

TRAVNJANIN, Hrvoje

Mladi Hrvati: uspomene i svjedočanstva da se ne zaboravi / Hrvoje Travnjanin . - Nova Bila: „B“ Multimediaprint, 2009. 442 str.: ilustr., 21 cm

V

VALENTIĆ, Mirko

Vojna krajina i pitanje njezina sjedinjenja s Hrvatskom : 1849-1881 / Mirko Valentić . - Zagreb : Sveučilište, Centar za povijesne znanosti, Odjel za hrvatsku povijest : Institut za historiju radničkog pokreta Hrvatske : Školska knjiga, 1981. - 360 str. : ilustr. ; 24 cm

VEZE Međunarodnog odbora Crvenog križa i Nezavisne države Hrvatske : dokumenti / [priredio Mario Kevo ; izrada kazala Tatjana Melnik] . - Slavonski Brod : Hrvatski institut za povijest, Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje ; Zagreb : Hrvatski državni arhiv ; Jasenovac : Javna ustanova Spomen-područje Jasenovac, 2009. - sv. ; 25 cm

[Više](#)

VIDOVIĆ, Marinko

Kateheta pred zrcalom Božje riječi : Biblija - izvor za katehezu / Marinko Vidović . - Zagreb : Nacionalni katehetski ured Hrvatske biskupske konferencije, 2008. - 195 str. ; 24 cm

[Više](#)

W

WARD, Keith

Zašto gotovo sigurno ima Boga: sumnja u Dawkinsa / Keith Ward ; [prijevod Miroslav Fridl]. - Zagreb : Kršćanska sadašnjost, 2010. - 220 str. ; 20 cm

[Više](#)

WEST, Christopher

Teologija tijela za početnike / urednik Petar Balta; [prijevod Aleksandra Marija Chawalowsky]. - Verbum: Split, 2010. - 216 str. ; 19.5 cm (Biblioteka Domus ; 7)

[Više](#)

ZERGOLLERN-ČUPAK, Ljiljana

Bioetika i biomedicina : ogledi i sjećanja / Ljiljana Zergollern-Čupak. - Zagreb : Pergamena, 2005. Materijalni opis: 286 str. ; 23 cm

[Više](#)

ZNANSTVENI skup "Dani Ilije Okrugića" (1 ; 2005 ; Zemun)

Sažeci radova sa Prvog znanstvenog skupa "Dani Ilije Okrugića" u Zemunu, 20. - 21. svibnja 2005. - Zemun : Udruga zemunaca u Republici Hrvatskoj, Zajednica Hrvata Zemuna : Knjižnica i čitaonica "Ilija Okrugić", 2005. - [81] list : ilustr. (djelomice u bojama) ; 30 cm

Ž

ŽIVKOVIĆ, Petar

Hrvatski velikani u prošlosti / Petar Živković . - Osijek, vlast. nakl., 2006 . -104 str. ; 21 cm

[Više](#)

ŽIVOTOM darovani 3: udžbenik katoličkog vjeronauka za 3. razred srednjih škola /
autorski i urednički tim . – Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2009. - 158 str. ; 25 cm

[Više](#)

Autorica Đurđa plemenita Toldy Barilar, u nakladi udruge Hrvatska žena, u djelu “Braća svećenici dr. Josip i Antun Rieger”, piše o radu i djelovanju braće Rieger.

„Čim netko stekne slavu, počne se - obično - govoriti više o njemu kao osobi nego o onome zbog čega je slavan. Pa i kada se stane raspravljati o ovom drugom, ono se toliko objašnjava onim prvim, da se opet vrtimo oko biografije umjesto da doznamo nešto i o djelu, po sebi i za sebe. Dogodilo se to i sa Švedskim maestrom filma - Ingmarom Bergmanom - i to u možda drastičnijem obliku nego kod bilo kojeg od njegovih suvremenika iste ili slične veličine. Uostalom, i sam je Bergman svojim životom i svojom najužom okolinom pridonio tome.“

Bergman se smatra jednim od najvećih i najutjecajnijih redatelja modernog filma. Režirao je 62 filma, od kojih je većinu napisao, a režirao je preko 170 kazališnih komada. Neki od njegovih međunarodno najpoznatijih glumaca su Liv Ullman i Max von Sydow. Većina njegovih filmova je smještena u krajolike njegove rodne Švedske. Teme su uglavnom sumornost, bol, izdaja i ludilo. Zajedno s Federicom Fellinijem, smatra se jednim od najpoštovanijih i najutjecajnijih redatelja dvadesetog stoljeća.

Bergman je bio aktivan više od 60 godina, ali karijera mu je došla u pitanje 1976. kad je otkazao nekoliko neriješenih produkcija, zatvorio svoje studije i otišao u samovoljni egzil u Njemačku na osam godina nakon namještene kriminalističke istrage za navodnu utaju poreza.

Početkom šezdesetih je režirao trilogiju na temu vjere i sumnje u Boga, Kroz tamno ogledalo (1961.), Zimsko svjetlo (1962.) i Tišina (1963.). Njegova filmska tematika je u velikom dijelu orijentirana na teološka i religijska pitanja te konstantne potrage pojedinaca za vlastitim bitkom i biti prikazan na pomalo

mračan i sjetan način, gotovo rezignirajući, ali svakako pomalo smion i svjež na filmskom platnu.

O aktualnoj tematici kumstva govori nova knjiga dr. Matije Berljaka "Kumovi - svjedoci. Krst - Potvrda - Ženidba" koja će čitatelju pomoći upoznati i produbiti značenje sadašnjih crkvenih liturgijsko-pastoralno-kanonskih propisa o kumovima kod sakramenata krsta i potvrde te svjedoka kod ženidbe, kao i pobuditi iskreno razumijevanje te važne crkvene službe.

Današnji kršćanin osjeća da je biti svećenik nešto veliko i sveto pa bi samim time htio imati takve svećenike. „Svetost svećenika je najveći garant pastoralne plodnosti i uspješnosti“. Leonardo Sapienza kaže da to Krist od svećenika traži, da Crkva potrebuje upravo takve svećenike te da ljudi to očekuju od svećenika za spas svijeta. Sve ovo zvuči i jest vrlo zahtjevno, a kako ispuniti očekivanja i s kakvim se problemima svećenici na tom putu susreću, govori ova knjiga.

Zašto sam prihvatila sugestiju da skupim svoje radove napisane i razbacane po različitim stručnim publikacijama, da ih popravim i sredim? Sad, kad imam više vremena, jer sam umirovljena, zašto čak i ja sama podsvjesno želim da ih sve zajedno - usprkos, površno gledano, raznorodnosti tema - ipak sakupim i objavim? Odgovor je jednostavan. Prestankom desetljetnih aktivnosti, htjela bih bar nečim ispuniti prazninu nastalu pre naglim, gotovo prisilnim mirom duha koju je donijela neočekivano i brzo nastalo umirovljenje, a s njime i "treće doba" života. Kako mi je pisanje već u ranom djetinjstvu bila draga zabava (a i najlakši način izražavanja), tada sam pisala pjesmice, u pubertetu i adolescenciji sam tu svoju naviku pisanja nastavila za ratno vrijeme opasnim pisanjem dnevnika punog buntovnosti izazvane nepravdama ratnih zbivanja. Kasnije, kao mlada liječnica, radom u struci, mnogobrojnim stručnim i znanstvenim člancima unosila sam stimulativna osvježenja u rutinu izvršavanja dnevnih zadataka. Napokon, kao izraz stručne zrelosti i iskustva, u sljedećoj fazi mog profesionalnog rada i sazrijevanja, pisala sam, jednu za drugom, stručne knjige, smatrajući da je to moja nastavna obveza, ali i potreba da se ispuni praznina koja je u nas postojala u mnogim oblastima stručne i znanstvene literature. Željela sam dati - zajedno sa svojim suradnicima - našim đacima i postdiplomandima mogućnost učenja iz naših monografija, udžbenika ili članaka, na našem jeziku, pa da uz svjetska znanstvena zbivanja studenti upoznaju i naša iskustva i dostignuća u raznim oblastima bioloških znanosti kojima sam se bavila (prvenstveno se radi o medicini, medicinskoj genetici i bioetici). Mislila sam, a mislim još i danas, da je to dužnost nas

privilegiranih sretnika, koji smo imali mogućnost da nakon rata, u općem miru, dobijemo više obrazovanje ne samo u našoj, nego i u stranim znanstvenim sredinama. Mislila sam da smo mi preživjeli dužni pisati i objavljivati radi naših mlađih, ali i radi (i umjesto) onih mnogobrojnih iz naše generacije, koji su neželjeni rat platili svojim mladim, nedužnim životima. Kad sam preliminarno počela skupljati radove koje sada objavljujem, začudila sam se raznolikosti i raznovrsnosti tema koje su me zaokupljale: najprije i uvijek čovjek i medicina, ali sve češće i medicina povezana s komplementarnim joj znanostima. Jednom je to antropologija, drugi put genetika, humana, opća, klinička ili medicinska, potom eugenika, a onda etika i bioetika. Ovo mnoštvo obrađenih raznorodnih tema dokaz je da se medicinska znanost razvija, ali i da se, sukladno tome, bujajući u jednoj oblasti, neminovno mora dijeliti na podgrupe ili subspecijalnosti. Raznorodnost mojih interesnih područja također je dokaz za to da i ja kao stručnjak i znanstvenik sazrijevam, uviđajući neophodnost stalnog educiranja i praćenja razvoja raznih znanosti, a ne uskog, jednostranog interesa za samo jednu struku, jedan vid znanosti. S druge strane, svojim sam intelektualnim sazrijevanjem sve češće uočavala i potvrđivala činjenicu da se znanosti isprepliću, pa nije rijetkost da prirodna znanost, kakva je moja medicina, ne isključuje potrebu, zapravo upozorava na neophodnost poznavanja i drugih domena, recimo, društvenih znanosti, filozofije s etikom u prvom redu, ali i tehnike, religije...

U središtu Knjige Sirahove pouka je o mudrosti u kojoj starozavjetni pisac daje biblijski odgovor na pitanje što je mudrost i kako se mu mudar čovjek ponaša u svakidašnjem životu. Knjiga Sirahova, biser biblijske mudrosti, nudi mnoge poticaje za izgradnju mudrih životnih stavova, koje svakodnevno treba iznova potvrđivati. Poticanje na nadziranje jezika i uljudnost govora središnja je tema cjelokupnoga biblijskog mudrosnog poučavanja. Kao i većina mudraca, Ben Sirah odlučno osuđuje grijehe jezika i izravno proziva i poziva svoje učenike da se klone svake laži, jer od nje nikakva dobra.

Tumačeći sadržaj Knjige Sirahove dr. Jurič vrlo detaljno obrađuje Ben Sirahove pouke smještajući ih pri tome u širi kontekst istočnjačke književnosti, ali i u odnosu na židovske nekanonske knjige ne zanemarujući tadašnje povijesne, društvene i političke prilike. Navodeći i obrazlažući ključne teme knjige Sirahove, autor ih povezuje s cjelokupnim Svetim pismom, kako židovskim kanonom tako i kršćanskim Novim zavjetom.

"Autor piše argumentirano i zanimljivo. Ima posebno smisao za panoramski pristup i sintezu. (...) Dobro je da djelo izlazi na hrvatskome jeziku koje ovakvom edicijom unosi istinski i izvorni sadržaj, popunjava i obogaćuje biblijsko teološku ponudu našeg podneblja" istaknuo je recenzent prof. dr. Nikola Hohnjec.

U svojoj 60. godini života i 54. misništva – a u proslavi svećeničke godine – autor objavljuje svoj dnevnik iz prve godine bogoslovije te ga posvećuje uspomeni tadašnjih poglavara i profesora na Bogoslovnom i Dječaćkom sjemeništu u Zagrebu.

„Naše je svećeništvo nužno za Crkvu i za svijet, te zahtijeva potpunu vjernost Krista i neprestano zajedništvo s njime. „

"Brak i obitelj po Božjem naumu". je priručnik koji ima stotinjak stranica te koji obuhvaća različite teme podijeljene na vremenski period od pet dana koliko i traje zaručnički tečaj uredio je dr. Tomislav Ivančić. U proslavu priručnika, koji je napisao požeški biskup dr. Antun Škvorčević, među ostalim stoji kako Crkva želi pomoći zaručnicima da brak žive kao sakrament uz Božju pomoć te da im on bude blagoslovljeno zajedništvo osoba, utemeljeno na ljubavi. Biskup poručuje zaručnicima da budu uporni u nastojanju da svoj brak oblikuju iz vjere te kako bi u tome uspjeli da njeguju dnevnu molitvu, nedjeljnu misu, čestu ispovijed te čine druga dobra djela.

Priručnik obrađuje različite aspekte braka, od duhovno-antropološkog do sociološkoga i medicinskog. Bavi se planiranjem obitelji te progovara o kontracepciji i pobačaju kao i o zloporabi i naličju ljudske spolnosti. U priručniku se govori i o pravno aspektu ženidbe te o rastavi i utvrđivanju ništavnosti ženidbe.

Mnogi ljudi kažu kako je znanstvena fantastika književnost ideja. U cijelosti uzeto to jest istina - i to je zaista istinitije u znanstvenoj fantastici negoli u bilo kojem drugom proznom rodu. Tako je neminovno da znanstvena fantastika privlači čitatelje koji uživaju u razmišljanju. Time se objašnjava inače zagonetna pojava ljubitelja znanstvene fantastike, tisuća ljudi koji se okupljaju na skupovima ili pak izdaju amaterske časopise kako bi pretresali priče iz znanstvene fantastike.

Milosrdni i dobri Bože,
blagoslovi ovo jutro koje si mi darovao,
da postane dan spasenja,
dan koji meni i ljudima oko mene
donosi blagoslov i rod koji ostaje.

Blagoslovi mene i sve što danas
uzimam u ruke, čega se laćam,
što dodirujem, što oblikujem.
Daj da moj rad postane blagoslov za druge.
Blagoslovi me da bih sam smio postati izvorom
za ljude koje ću danas susresti.

Blagoslovi ljude oko mene
Blagoslovi moju obitelj,
mog životnog druga,
moju djecu, moje prijatelje.

Blagoslovi prije svega ljude
kojima je teško samima sa sobom,
koji se ne osjećaju blagoslovljeni,
nego više prokleti,
koji u sebi nose toliko uvredljivih riječi
a prečuju riječi blagoslova.

Drži nad njima svoju blagoslivljuću ruku
da bi tvoj blagoslov od njih
odagnao sva prokletstva
i podario im sigurnost
da njihov život donese rod.

Blagoslovi njihove korake
da postanu koraci mira.
Blagoslovi njihovo djelovanje i govor,
njihov rad i počinak.

U ovoj knjizi poznati povjesničar i publicist Roberto de Mattei progovara o značajnim i aktualnim stvarnostima današnjice: sekularizaciji, diktaturi relativizma, relativizmu u međunarodnim institucijama, perspektivama laicizma i religije u Europi, a sve to podcrtava govorom o značenju, mjestu i ulozi kršćanske odgovornosti. Ukazujući na sve rašireniji relativizam koji se duboko uvukao u sudske dvorane, parlamente i vlade te nastoji konačno ovladati javnim mnijenjem, autor želi posvijestiti i usmjeriti pozornost na dubinu i čvrstoću kršćanskih korijena kao sigurna temelja za gradnju kako vlastite, tako i zajedničke budućnosti.

Ključna rasprava našega vremena nije političke ili ekonomske naravi, nego kulturna, moralna te, u konačnici, religiozna. Riječ je o sukobu između dvaju pogleda na svijet: onoga koji vjeruje u postojanje načela i nepromjenjivih vrijednota, koje je Bog upisao u ljudsku narav, te onoga koji drži da ne postoji ništa čvrsto i trajno, nego da je sve relativno s obzirom na vrijeme, mjesta i okolnosti. Ako ne postoje apsolutne vrijednote i objektivna prava, ljudski se život svodi na grozničavu potragu za užitcima te na egoistično zadovoljavanje instinkata i subjektivnih "potreba", prozvanih nova "prava". Volja za moći pojedinca i skupina postaje jedini zakon društva te se uspostavlja, kako tvrdi Benedikt XVI., "diktatura relativizma koji ništa ne priznaje kao konačno i koji kao posljednje mjerilo ostavlja samo vlastiti ja i svoje želje".

*Molitve koje daju osjetiti
o čemu se kod moljenja radi,
riječi koje pomažu
doći u dodir s Bogom.
Takav kakav jesam.
Bog govori:
Ne boj se!
DOĐI U DODIR*

Molitve koje hoće pomoći pred Bogom izraziti svoje vlastite misli. Mladi su ranije radije molili spontano. Unaprijed oblikovane molitve bile su im manje omiljene. Danas pak mnogi ljudi, ne samo mladi, smatraju pretjerano zahtjevnim pronalaziti riječi za svoju molitvu da pred Bogom izraze svoje vlastite misli i osjećaje. Stoga ove jednostavnim jezikom formulirane molitve u kojima svatko može prepoznati sebe. Moguće ih je moliti sam za sebe. Pritom je dobro riječi govoriti glasno, da bi prodrle dublje u srce. A moguće ih je moliti i u grupi tražeći riječi koje vas povezuju u vašoj čežnji za Bogom. Riječi koje čitamo grupi dodiruju u svakome nešto drugo. Pa ipak stvaraju zajedništvo. Otvaraju svako srce za tajnu Boga komu se molimo, i za tajnu Isusove nazočnosti u našoj sredini. Tako nas riječi, koje zajedno slušamo ili skupa molimo, mogu povezivati međusobno u dubini našega srca i tako nam dati iskusiti: „Gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, tu sam ja među njima” (Mt 18,20).

Biblijski korijeni kršćanskog djelovanja (D-157)

Papinska biblijska komisija već je 2002., po nalogu tadašnjeg pročelnika kardinala Josepha Ratzingera, htjela obraditi odnos između Biblije i morala, postavljajući si pitanje: Koja je vrijednost i značenje nadahnutog teksta za moral u našem vremenu, u kojem se ne mogu zanemariti prije spomenute teškoće? U Bibliji se nalaze mnoge norme, zapovijedi, zakoni i zbirke zakonika. Pozornim se čitanjem uočava da takve norme nikada nisu izolirane, samostalne, nego da uvijek pripadaju određenom kontekstu. Može se reći da je u biblijskoj antropologiji primarno i temeljno Božje djelovanje, koje prethodi čovjekovu djelovanju, Božji dar milosti, njegov poziv u zajedništvo: normativna je sveukupnost posljedica čiji je cilj da čovjeku pokaže koji je primjeren način prihvatanja i življenja Božjeg dara.

Knjiga je dio meditacija svećenika Drage Bosnara "Dopustiš li životu da ti pride..." knjiga koja potiče na preispitivanje vlastita života i poziva na promjenu u razmišljanju i djelovanju.

Knjiga se temelji na rezultatima sustavnoga pretraživanja arhivskih fondova, javnih glasila i drugih izvora. Prikazani su dosad manje poznati detalji koji osvjetljavaju samo dio u nizu značajnih događaja koji su prethodili osnivanju i obilježili djelovanje Društva slavonskih liječnika, današnjega Hrvatskog liječničkog zbora – Osijek.

Knjiga naslovljena Božji trag u stvorenom, a podnaslovljena O kršćanskom poimanju dostojanstva ljudske osobe pred izazovima antropoloških paradigmi današnje bioetike i projekta ljudski genom, nedvosmisleno otkriva da se radi o eminentno teološko-bioetičkom djelu koje propituje neke temeljne izazove suvremene bioetičke discipline u svjetlu katoličke teologije. Knjiga predstavlja vrijedan doprinos na polju bioetičke discipline u hrvatskom intelektualnom i duhovnom kontekstu i to, dakako, na užem polju osnovnih vrijednosti i načela medicinske etike te na polju (bio)etičkih izazova Projekta ljudski genom. Treba reći da autori kroz cijelu knjigu vjerno slijede zacrtana polazišta, a to su temeljne datosti kršćanske antropologije i etike, s posebnim naglaskom na teološku viziju dostojanstva ljudske osobe i na njemu utemeljenom neotuđivim ljudskim pravima i slobodama. U tom smislu knjiga nije samo vrijedan doprinos hrvatskoj bioetičkoj i medicinsko-etičkoj literaturi, nego također vrijedan doprinos hrvatskoj teološkoj, dotično teološko-moralnoj literaturi. Knjiga posjeduje snažan vrijednosno-etički naboj, što znači da se autori ne ustežu od preciznog kritičkog propitivanja, moralnog vrednovanja i nuđenja konkretnih smjernica za praktičke izazove i dvojbe u liječničkoj praksi te biomedicinskim istraživanjima.

Konfrontirajući biblijsko-teološku koncepciju čovjeka s temeljnim problemima suvremene bioetičke znanosti i prakse, autor nam u svom djelu na sustavan i cjelovit način podastire pregled temeljnih antropoloških paradigmi današnje bioetike s posebnim osvrtom na Projekt ljudski genom. U tom smislu, on nam u prvom dijelu daje svojevrsni teoretski okvir potreban za snalaženje u šumi raznih bioetičkih teorija, da bi se u drugome dijelu pozabavio konkretnijim pitanjima, prije svega, odnosa bioetičke problematike i zakonske regulative, što je osobit način došlo to izražaja u Općoj deklaraciji o ljudskom genomu i ljudskim pravima. Pitanje koje sam autor izazovno postavlja, a koje na ovaj ili onaj način provlači jest: tko smije i može li se uopće polagati pravo na ljudski genom? Na taj način, osim sustavnog pregleda, svojevrsna novost i originalnost ovog djela uočljiva je upravo u kritički postavljenim pitanjima, a oko njih se još uvijek „lome koplja“ u suvremenoj bioetičkoj diskusiji.

Rimski obrednik

Po uzoru na Isusa Krista i po njegovu nalogu Crkva je od davnine providjela da vjernici koji to žele budu oslobođeni svake pogibelji, a osobito od đavolskih zasjeda. Zbog toga je ustanovljena posebna služba egzorcista koji imaju zadatak ozdravljati opsjednute od Zloga i naređivati im da, u Božje ime, odstupe te više ne štete ljudima. Služba egzorcista posve je strogo definirana. U tu svrhu nakon II. vatikanskog sabora obnovljen je obred egzorcizama kojega je 1998. odobrio papa Ivan Pavao II., a 2004. izdano je latinsko tipsko izdanje prema kome je Komisija za liturgiju HBK za hrvatsko jezično područje sačinila ovaj prvi prijevod kojega su odobrile HBK i BKBiH. Obrednik, osim Odluke svetog zbora za bogoštovlje i disciplinu sakramenata te prethodnih napomena, sadrži Obred velikoga egzorcizma, razne tekstove koji se mogu upotrebljavati i dodatak.

Uvođenjem 1992. u nastavu na Višoj školi za medicinske sestre i tehničare pri Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci predmeta Medicinska etika, vrlo se brzo nametnula potreba za odgovarajućim udžbenikom za taj kolegij. Preuzimajući zadaću da ga napišem, ograničio sam se u početku na sadržaj koji bi zadovoljio potrebe prije svega mojih studenata. Zato je prvo izdanje "Etike sestrinstva", objavljeno početkom 1996., bilo nešto drukčije od ovoga. Međutim, kako se zanimanje za materiju sestrinske etike širilo i izvan Rijeke, i kako se pojavio nakladnik koji je Medicinskom fakultetu ponudio zajedničko publiciranje ove knjige, odlučio sam prvo izdanje nadopuniti i donekle izmijeniti sa željom ne samo da popuni evidentnu prazninu u hrvatskom izdavaštvu nego i da utječe na razvoj sestrinskog zanimanja u nas i njegovu transformaciju iz poluprofesije u profesiju.

Izmjenama sam stari tekst uglavnom osvježio novijim podacima iz sestrinskih časopisa i knjiga koje sam u međuvremenu koristio, a dopune se odnose na tekstove o eutanaziji i transplantaciji. Najveća je, pak, izmjena učinjena dodavanjem novog poglavlja o konkretnim slučajevima iz sestrinske prakse u nas. Radi se zapravo o pokušaju da se kod nas utre put kazuističkoj metodi u medicinskoj etici, posebice u sestrinskoj, kao što je to slučaj u SAD i drugdje u svijetu gdje se bioetika ubrzano razvija i zauzima istaknuto mjesto među ostalim modernim znanstvenim granama.

Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevac konventualaca u biblioteci

"Spiritualitas" sv. 2 objavila je knjigu fra Bernardina Jurja Filinića, OFMConv.

"Ovo je moje tijelo: Pashalna duhovnost Crkve".

U uvodnom tekstu autor podsjeća kako Isusove riječi "Ti idi za mnom" (Iv 21,22) i "Hajdete za mnom i učinit ću vas ribarima ljudi" (Mk 1,17) nisu bile upućene samo njegovim prvim sljedbenicima, učenicima, već je to bit poslanja Crkve i svakoga Kristova učenika kroz vjekove i danas, tj. navijestiti Radosnu vijest i po novom rođenju prenijeti spasenje, Život koji je Isus donio na svijet, onima koji uzvjeruju. Autor podsjeća kako je među mnogima koji su poslušali te riječi bio i Franjo iz Asiza. Tekstovi koje autor podastire čitateljima plod su duhovnih vježbi što ih je održao klericima, svećenicima i redovnicama. Prvi tekst naslovljen je "Živjeti Evanđelje". No, podsjeća kako je "živjeti Radosnu vijest Isusa Krista ili opsluživati Evanđelje pravilo i život manje braće, ali to je u stvari poziv i život svih kršćana". Slijedi petnaestak tekstova u kojima autor promišlja poslanje kršćana u raznim vidovima i mjestu u Crkvi: od molitve Crkve, Evanđeoskih savjeta, tumačenja Evanđelja i duhovnog zvanja. Autor ističe i primjer Marije kao osobe koja je oličenje življenja Riječi Božje u poniznosti i poslušnosti.

U knjizi se ponajprije obrađuje tematika franjevačke kristologije (od početaka do novog doba), te Marijine uloge u Utjelovljenju Isusa Krista. Potom se teološki analizira doprinos nekih franjevačkih propovjednika XVIII. st. u katoličkoj obnovi na hrvatskom ozemlju.

Elementi euharistijske kateheze

Knjiga je nastala je kao plod višegodišnjeg istraživanja, komuniciranja i prijateljstva dviju teologinja, jedne iz Hrvatske, a druge iz Austrije, koje su se najprije kao katehistice, a zatim kao znanstvenice i majke bavile pitanjima euharistijske kateheze i pri tome dijelile i brusile svoje stavove, uviđajući potrebu odgojne i promicateljske kateheze koja je sposobna voditi do žive euharistijske vjere i zajedništva obitelji i župne zajednice.

Knjiga se sastoji od dva dijela koji su sadržajno različiti iako jedan upućuje na drugi. U prvom dijelu, koji je prvenstveno namijenjen katehetama i drugim pastoralnim djelatnicima koji su duboko uronjeni u katehetsku praksu, prevladava egzistencijalni pristup kojemu su polazište primjeri iz života, biblijskih tekstova, literarnih djela i filmova.

Drugi dio predstavlja pokušaj teološkog skiciranja teme euharistijske kateheze, koji egzistencijalno ali i metodološki deduktivno iz teologije, tematizira euharistijsku katehezu.

Živjeti od euharistije jedno je od prvih djela u ovakvu obliku na hrvatskim prostorima koje ističe važnost kateheze i potrebu da se kateheza na nov način postavi u središte djelovanja Crkve, da joj se posvete najbolje ljudske snage i sredstva te se tako stvori "euharistijska kultura življenja" koja se održava u svakodnevnom blagovanju i življenju.

Križni put svećenika

Vrijedan doprinos svećeničkoj godini. Autor, i sam svećenik, uranja u otajstvo Kristove muke obogaćujući ga promišljanjima o životu i službi, identitetu i poslanju tih Kristovih svjedoka.

Autor kritički pristupa izazovima današnjeg vremena govoreći: "Često će se sa svećenika htjeti svući i ono najintimnije, tražit će se njegova slaba točka... Njegov će život biti predmetom poruge, znak osporavan kroza sva vremena. Ako su mene progonili i vas će, ako su mene ogolili i vas će." Osim toga, djeluje poticajno, ohrabrujuće pa i katehetski. Tako ruši sliku "svećenika nadčovjeka" promišljajući u jednoj od postaja: "Svećenik se nije odrekao svoje ljudskosti. Naprotiv, pridružuje ju Gospodinovu daru i milosti." Skreće pažnju i na katkada zaboravljene aspekte svećeničkova života, na teškoće, ali i radosti koje prolaze na svom putu istodobno moleći: "Pridigni ih, uspravi im korake na putu kojim su nekoć za tobom odlučno pošli." Stoga ovaj križni put svakom vjerniku može pomoći da se približi pravoj slici svećenika te omogućuje, kako svećeniku tako i laiku, da aktivno i plodno promišlja o svećeničkom pozivu, ali i ulozi laika u njemu.

Na kraju križnoga puta nalazi se kateheza pape Benedikta XVI. izrečena na općoj audijenciji u srijedu 1. srpnja 2009. pod naslovom "Svećenici - Kristovi svjedoci i apostoli evanđelja".

Križni put likovno je opremljen ilustracijama postaja križnoga puta iz đakovačkog Bogoslovskeg sjemeništa koje je izradio akademski kipar Hrvoje Ljubić.

Ljudi našega vremena često ne razumiju poruku i značenje religijskih simbola, iako su u svakodnevici okruženi brojnim znakovima koji upućuju na drugu stvarnost. Tehnizirani čovjek, koji sve poruke i upute daje i prima u nekim šiframa, znakovima i simbolima, kao da je otupio za čitanje svetih znakova i simbola. Isto vrijedi i za naše kršćanske simbole: i samim kršćanskim vjernicima oni često ostaju nerazumljivi ili nejasni. Stoga je potrebno uvijek iznova govoriti o toj tematici. U ovoj su knjizi prikupljeni članci koji su tiskani u Glasniku Srca Isusova i Marijina. Samo ponegdje izvršene su manje izmjene ili dotjerivanja. Stil pisanja pristupačan je široku čitateljstvu, ne samo vjerničkome. Knjiga će pomoći svima kako bi bolje shvatili smisao kršćanskih simbola kojima smo okruženi u svakodnevici.

Izraz gral najviše se povezuje s tekstovima koji govore o pustolovinama kralja Artura. Ova knjiga istražuje povijesnu podlogu literarnom stvaralaštvu koje potiče ljudsku maštu, istaknuo je dr. Šanjek.

Autori su s puno znanstvene akribije prionulizadanom poslu imajuæi u vidu da su legende o kralju Arturu i vitezovima najskrovitije èovjekove težnje da na bilo koji naèin upozna Krista i da se približi Božanskoj stvarnosti. F. Šanjek istiee, kako su naši autori istražili legendu na području današnje francuske, a i na Britanskom otoku. Šanjek knjigu preporuèa svima koje zanima 2000 povjest kršæanstva i osobito traženje svetoga.

S teološkog stajališta je dr. Nela Gašpar istaknula kako se sigurno postavlja pitanje kako legende i mitovi i teologija idu zajedno. No, kako je kazala, dijalog je neizbježan.

U knjizi su sakupljena neobjavljena predavanja i članci Henryja Corbina, uglednog francuskog filozofa te stručnjaka za islam u Iranu, Corbin je jedan od najvećih imena zapadnoeuropske orijentalističke znanosti.

*Knjiga Grimizni anđeo Henryja Corbina, izašla je u vrsnom hrvatskom prijevodu Mirka Sladeka, a nakladnik je MODO iz Zagreba. Grimizni anđeo iznimnom erudicijom i stilom otkriva manje poznatu tradiciju šijitskog misticismizma i otkriva duboke poveznice s perzijskim **zoroastrizmom** pa čak i s kršćanstvom i Zapadom.*

Sveci i njihovo štovanje prožimaju gotovo svaki segment povijesti Zapadnoga svijeta, pa se svako istraživanje koje se bavi nekim od aspekata svetačkih kultova nužno određuje kao interdisciplinarno. U hrvatskoj historiografiji pojedine su se povijesne discipline neminovno doticale pitanja vezanih uz kultove svetaca, a pitanje koliko su duboki i široki dosezi tih promišljanja postavlja se kao prvi zadatak u definiranju hagioloških istraživanja u hrvatskim povijesnim znanostima. Raznorodnost izvora i metoda svake od tih disciplina (crkvena, politička i urbana povijest, povijest umjetnosti, književnosti i glazbe, paleografija i kodikologija, onomastika, arheologija i numizmatika), umjesto da utječe na njihovu međusobnu izolaciju, upravo putem proučavanja svetačkih kultova kao jedne od jakih društvenih poveznica u povijesti, a sada i njezinim povezanim izučavanjem, pridonosi uspostavljanju jedne sveobuhvatnije, integrirane povijesti.

Dostatno je već bilo pokazano da se uzdignuće - bilo ono u osjećaju ili vjerovanju, ili kako već način njegova duhovnoga tubitka bivao određen - sbiva u onom Najunutranjijem duha, na tlu mišljenja; religija kao najunutranjija vijest čovjekova ima u tome središte i korijen svojega pulsiranja. Bog je u svojem bistvu misao, mišljenje samo, kako god dalje njegova predstava i obličje, kao i lik i način religije kao osjećanje, zrenje, vjerovanje itd. bivali određeni.

Spoznavanje ne čini pak ništa ino do to da upravo ono Najunutranjije dovodi za sebe do oznanjenja, onaj mišljevni puls mišljevno dohvaća. Može spoznavanje u tome biti jednostrano i mogu religiji još većma i bistveno pripadati osjećaj, zrenje, vjerovanje, kao i bogu još nešto dalje nego je njegov mišljevni i mišljeni pojam; no to Najunutranjije se u tome nalazi, a o njemu znati znači misliti ga, i spoznavanje znači uopće samo znati to Najunutranjije u njegovoj bistvenoj određenosti.

Vor mehr als 20 Jahren erschien als Vorgänger „Das Große Salzburger Bibelllexikon – Die Bibel von A bis Z“ und hatte einen derartigen Erfolg, dass es seit langen Jahren vergriffen ist. In diesem Zeitraum hat sich natürlich in der Wissenschaft und damit auch in der Theologie vieles bewegt und verändert, so dass eine gründliche Überarbeitung notwendig wurde.

Wir laden Sie ein, sich mit diesem auf dem Stand der Forschung des beginnenden 21. Jahrhunderts erstellten Nachschlagewerk einen Zugang zur Bibel und damit zum Wort Gottes anzueignen.

Biblischer Schatz ...

Zu sämtlichen Themen der Bibel bietet „Herders Neues Bibelllexikon“ umfangreiche Informationen auf dem neuesten Stand der Wissenschaft.

Über 5.000 Artikel geben Auskunft über alle Orte, Personen und Objekte, die in der Bibel eine Rolle spielen,

über 100 bibeltheologische Basisartikel liefern wertvolles Hintergrundwissen zu biblischen Büchern und zentralen Gestalten.

Die zahlreichen farbigen Abbildungen illustrieren die präzisen und gut verständlichen Texte. Die mit modernster Technik erstellten Karten veranschaulichen wichtige Orte und geographische Gegebenheiten.

- *5.000 Artikel übersichtlich aufbereitet*
- *Auf dem neuesten Stand der Forschung*
- *Durchgehend vierfarbig illustriert*
- *Mit CD-ROM (des gesamten Textes)*
- *Über 1.200 Abbildungen*

- *Mit 100 Karten*
- *Besonders strapazierfähiger Einband*

Das Lexikon ist leserfreundlich und übersichtlich gestaltet, großformatig angelegt und besticht durch seine hochwertige Ausstattung.

Die mitgelieferte CD-ROM ermöglicht eine hilfreiche Volltextsuche

Riječ je o knjizi koja u prvom dijelu "upoznaje" s komisijom Ekumenskog ili Svjetskog vijeća Crkava "Vjera i ustrojstvo" te sabire njezine svjetske konferencije, koje čine vrhunac aktivnosti na ekumenskom planu te komisije, a koja u drugom dijelu ukazuje na neke važne protagoniste te propitkuje probleme ekumenskog pokreta 20. stoljeća.

Kako je istaknuo dr. Mateljan, knjiga dr. More upotpunjuje prazninu koja je dugo postojala na polju ekumenske teologije, osobito na hrvatskom govornom području. U prvom dijelu autor se ponajviše bavi pitanjem sadržaja vjere i uređenja Crkve, a u središte interesa dr. More, osim ekumenske teologije, na osobit način dolazi eklezijalna dimenzija, istaknuo je dr. Mateljan. Također, riječ je o djelu u kojem se ne radi o teološkim konfrontacijama nego autor želi biti što objektivniji.

U drugom dijelu dr. Moro promatra neke protagoniste ekumenskih zbivanja, istaknuo je dr. Čovo, u prvom redu fra Ivana Markovića, koji je gotovo vizionarski predvidio neke suvremene probleme gdje se kao glavni problem na ekumenskom putu postavlja pitanje papina primata. Na osobitost Markovićeva pristupa ukazuje i to da je smatrao kako je molitva načelo po kojem svi trebaju biti jedno, kako osobna tako i molitva Crkve. Na tom su tragu i misli dr. Anđelka Domazeta koji je istaknuo da je više onoga što sjedinjuje, nego razdvaja i da se kršćani nipošto ne bi smjeli zabavljati zlom, nego se trebaju usmjeravati na dobro.

Knjiga je prvi put objavljena 1999., a podijeljena je na tri poglavlja, u kojima autor piše o antropologiji obreda, kozmičkim sukobima i elementima praslavenskog sudovanja te tzv. hodu kroz godinu i organizaciji vremena

Autor je napravio rekonstrukciju praslavenskih običaja i vjerovanja na temelju tekstova i usmene književnosti koji su vezani uz godišnji ciklus vremena.

'Velika je pozornost posvećena cjelini vjerske interpretacije godišnjeg ciklusa', autor duboko zadire u teška pitanja praslavenskog kalendara i poganskih svetkovina pronađenih vrlo istančano ispod sloja kršćanske kulture.

Knjiga je etnološka arheologija zasnovana na filološkoj analizi te da otkriva uvid u potonuli svijet koji doseže sve do indijskih veda. Uz to je djelo suvremene hrvatske etnologije koja razotkriva zajedniče mitove sa slavenskim svijetom duboko u prošlost.

Enciklopedijski priručnik "Hrvatski franjevački biografski leksikon" izišao je iz tiska i zajedničko je djelo Leksikografskog zavoda Miroslava Krleže i Vijeća franjevačkih zajednica Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

Leksikon je tiskan u povodu obilježavanja 800. obljetnice utemeljenja franjevačkoga reda i svojevrsna je povijest reda. Sadržava podatke o radu i životu oko 2000 osoba, njihovu vjerskom, crkvenom, kulturnom, prosvjetnom, znanstvenom, gospodarskom, političkom ali i humanitarnom radu. Riječ je o franjevcima i franjevkama koji su rođeni, djelovali ili umrli u hrvatskoj sredini.

Članci se nižu abecednim redom, a osmišljeni su prema biografskom načelu. U bibliografskome dijelu navode se podaci o autorskome djelu i literatura.

Hrvatski franjevački biografski leksikon tiskan je na 589 stranica, sadržava 2051 članak u 48 779 redaka. Članke je pisalo 99 autora.

»NAŠI POBOŽNI LJUDI PREDANO ŠTOVAHU GROB VAŠEGA SVECA KOGA T
MI SMATRAMO BOŽJIM PROROKOM; I KAKO BI LIJEPO NJEGOV SVETI
GROB MOGAO POSTATI KOLIJEVKOM SRETNOG RAZUMIJEVANJA,
POVODOM VJEČNIH DOBROTVORNIH SAVEZA.«

Tako u Novalisovu križarskom romanu Heinrich von Ofterdingen govori zarobljena Saracenka Zulima u Jeruzalemu. Time on upozorava na činjenicu koja se na žalost uvijek iznova zaboravljala, ili se nikad nije uzimala na znanje. Isus se u Kur'anu spominje u 15 sura odnosno u ukupno 93 ajeta. Po Kur'anu su, naime, a time i za cjelokupnu muslimansku kulturu, Isus i Marija (Merjem) dva visoko cijenjena stvorenja. Isus, na arapskom Isa, jest "Duh Božji", on je "Duh od Njega" (sura 4, 171) koji je dahom anđela Gabrijela (Džibril) bio usađen u njegovu djevičansku majku.

Prvi svezak s izabranim književnim i političkim spisima hrvatskog biskupa, političara i mecene Josipa Jurja Strossmayera sadrži četrnaest njegovih govora održanih od 1850. do 1884. godine te njegov Memorandum ruskoj vladi iz 1876.

Opsežan predgovor ovog izdanja potpisuje Dubravko Jelčić. U knjizi je objavljena bibliografija djela samog Strossmayera, kao i literatura o njegovu životu i djelu. Na kraju knjige je objavljen tumač imena i izraza.

Križni put obraćenika

Križni put sa sv. Pavlom nastao je povodom godine tog velikog apostola naroda. U postajama križnoga puta razmatra se Kristova muka kroz prizmu Pavlova obraćenja, vjere i riječi pozivajući i nas na promišljanje o svojem krsnom pozivu, preispitivanje i postavljanje životnih prioriteta po kojima možemo graditi bolji i pravedniji svijet.

Willem Beuken is especially well-known for his four volumes of commentary on Isaiah 40-66 in the Dutch series, "De Prediking van het Oude Testament" (1979-89). Unfortunately, these volumes have not been translated. The appearance of the first of his projected two-volume commentary on Isaiah 13-39 in English is therefore all more welcome. The decision to assign the commentary on Isaiah 1-12 to another author is unusual, and it is apparently based on the view of the editorial board of the "Historical Commentary on the Old Testament" series that Isaiah 1-12 constitutes a distinct collection within the book of Isaiah. Although chapters 1-12 do function as a sub-unit within the larger book, critical discussion of these chapters at both the synchronic and diachronic levels has demonstrated repeatedly that they are closely tied to the present form of the book of Isaiah at large as well as to its compositional history. Indeed, scholars are increasingly recognizing that it is difficult even to separate chapters 1-39 and chapters 40-66 in the interpretation of the book. The decision to separate chapters 1-12 is even more difficult to defend. The absence of these chapters from Beuken's projected commentary is regrettable, particularly since many elements of these chapters must be considered in relation to chapters 28-39.

This does not prevent Beuken from offering a thorough and penetrating commentary on Isaiah 28-39, although his methodological focus prompts great strength in the diachronic understanding of these chapters. He states at the outset of the volume that the series "proposes to examine the relationship between the genesis of a text and its final form, between the centuries-old history of exegesis of a text and its contemporary expressions, determined as they are by a faith awareness rooted in the Enlightenment, and between the classical literary-historical approach and the methodologically multi-faceted exegesis of the present day" (p. ix). After stating appropriate warnings about the difficulties involved in attempting to reconstruct the compositional history of the book, particularly in eras prior to the Babylonian exile, he follows those who have argued for a seventh-century Josian or Assyrian redaction of the text. His understanding of the present literary form of the text tends to focus on colometry or verse structure and semantic features of the text. His understanding of the overall literary structure of the text, however, tends to be determined by his redaction-critical views rather than by purely synchronic considerations.

Beuken's redaction-critical presuppositions are evident in his introduction to chapters 28-39. He maintains that it is justifiable to view Isaiah 28-39 as "a unified whole" or "an autonomous segment" (p. 2) on several grounds: 1) Isaiah 24-27 constitutes

a relatively independent collection within the book; 2) there is a caesura at Isaiah 28, even though this chapter has many associations with the oracles against the nations in Isaiah 13-23; 3) there is another caesura after Isaiah 39 since Isaiah 40 "transports the reader into a completely different world" (p. 2). He analyzes the structure of the text from a redaction-critical standpoint, i.e., the basic text appears in chapters 28-33, which comprise six woe oracles directed against Israel (Isa 28:1-29; 29:1-14; 29:15-24; 30:1-33; 31:1-9) and a foreign oppressor (Isa 33:1-24).

The first original five oracles were reworked and expanded by an appeal to go into mourning (Isa 32:9-14) as part of the Assyrian/Josian redaction. This collection and the other original Isaian collection in Isaiah 2-12 were worked into the larger complex of chapters 1-39 prior to the exile. The so-called "minor Isaiah apocalypse" in Isaiah 34-35 were added during the final phases of the formation of the book where they now play a role in linking chapters 13-23 and 40-48 among other sections. Although Isaiah 36-39 owe much to the Assyrian/Josian redaction, they also now play a role in linking the major segments of the book. At the redactional level of the text, chapters 28-32 presume the fall of Jerusalem. They therefore stand in tension with chapters 36-39 witness to YHWH's fidelity to Jerusalem in averting destruction and deportation. The narrative serves as both warning (of judgment) and encouragement (for impending restoration). And yet the tension is not so much of opposition between judgment and restoration. Insofar as Isaiah 36-39 take up both YHWH's deliverance of Jerusalem from Sennacherib and the impending Babylonian exile, the tension appears to lie between judgment and the expectation of restoration that is not yet realized. Indeed, that tension appears throughout the book and even at its end where images of the corpses of the wicked follow upon the depiction of the return of exiles to Jerusalem.

To a large extent, Beuken's understanding of the tension appears to lie in his own relatively rigid hermeneutical perspective. He views judgment and restoration in opposition to each other, i.e., judgment entails the loss of land and must be rooted in the pre-exilic period whereas salvation comes after the (Babylonian) punishment and must be rooted in the exilic or post-exilic period. And yet it is striking that the book of Isaiah never calls for the loss of land or the destruction of Jerusalem, even though much of the book is explicitly or implicitly aware of the Babylonian exile. Restoration and judgment are inextricably linked throughout Isaiah--restoration necessarily follows judgment, both at the synchronic and the diachronic levels. This is the perspective, for example, of the

allegory concerning the processing of grain in Isa 28:23-29; grain must be beaten to remove the chaff so that it might be used for food that sustains life. In the present form of the text, this passage plays upon the images of the "crown of beauty" and "right judgment" in vv. 5-6 (which B. regards as a later addition) and of the foundation stone mentioned in v. 16, which look forward to Jerusalem's leading role over northern Israel once the corrupt northern leadership has been removed. Such a perspective hardly requires a redaction-critical separation between vv. 23-29 and the rest of the chapter. Judgment of the northern monarchy and the role that Jerusalem or the southern monarchy will play in northern Israel's future fits well with the interests of the prophet, who supports the righteous rule of the house of David in the late eighth century B.C.E. And yet Beuken is forced to conclude that the situation of oral preaching does not provide an explanatory framework for this passage. Despite its Isaian vocabulary, he maintains that Isa 28:23-29 is a wisdom text that calls for judgment. A far too rigid assessment of genre and a failure to recognize fully the links between a sub-unit and its larger literary context prompt him to dismember this text and to miss its overarching concerns.

Beuken's treatment of Isaiah 33, on the other hand, is a high point of this work. Based upon his own earlier study of the intertextual relationships between this chapter and the rest of the book, he argues that it is a "mirror text" that looks upon Isaiah 1-55 as a narrative whole. Its own progression from judgment to salvation prefigures the transition from Proto-Isaiah to Deutero-Isaiah in relation to divine judgment, G-d's kingship, lamentation, the tent metaphor, divine purpose, etc. Similar observations may be made about his treatment of Isaiah 34 and 35, both of which serve bridging functions between the first and second parts of the book.

Although one might posit a change in Beuken's perspective between the first portion of his commentary and the later portions, the change appears to be rooted in his focus on the posited authorial intent of any given passage, i.e., he focuses on the intention of the prophet or the later redactor/composer. He discusses redactional intent and perspective as well, but the author's intent tends to govern his reading of a text. Despite the criticisms mentioned above, this is a rich commentary that provides the reader with a wealth of textual, linguistic, and literary discussion. Readers will look forward to Beuken's next volume on Isaiah 13-27, and perhaps even to a translation of his earlier commentaries on Isaiah 40-66. One may hope that he will also find a way to treat Isaiah 1-12.

Berges

The German commentary series HThKAT (chief editor: Erich Zenger) is known by its beautiful graphic arrangement which makes the series especially user-friendly. In this volume, Berges, professor at the University of Münster, presents the first volume of his planned commentary on Isaiah 40–66. For questions about the relationship of chapters 49–55 to 40–48, we will have to wait for the second volume of Berges' commentary.

Awareness of the theological unity of chapters 1-66 is apparent in Berges' continuous contact with W. Beuken's volumes on First Isaiah in the same series. The first seventy pages (an eighth of the volume) offer a general introduction, including a detailed bibliography. Berges discusses the main stages of the history of scholarship, the historical setting, and the literary and rhetorical structure. Emphasizing the affinity with the psalms and the importance of "Zion" (missing in Ezekiel!), he sees a collective group of deported temple singers as authors. Since the advance of Cyrus (550) these Levites developed an "oratorio of hope." After participating in the first greater return (522/1) to the Judean homeland, their Zion theology provided the legitimation of their work, which was subsequently integrated into the growing book of the prophet Isaiah. Furthermore, their critical attitude against Babylon—a fruit of exilic experience—was integrated into chapters 13–14 and 21. The critique against idols—missing in the chapters 49–55 which are written from the view of those who had returned to Judah—stands at the beginning of the exilic struggle against the rather attractive Babylonian deities.

The dramatic character of the text—without a mediating narrator—does not point to a theater performance (against Watts and Baltzer), but to a "*Lesedrama*" which provokes the imagination of the reader/hearer. In the sequence of scenes, the speaker and the hearers witness directly the dramatic actions of YHWH. In contrast to a narrative which can temporarily leave the ongoing course of events by flashbacks, drama is fixed by the actual flow of time. Therefore, an analysis of the literary structure of the text's flow is indispensable for understanding the work and its dramatic progress (...)

Status Jungove psihologije u novije vrijeme ne može se jednoznačno odrediti, no zorna su bar dva trenda: po znanstveno, pa i scijentistički orijentiranim psiholozima Jung zapravo i nije psiholog nego moderno utjelovljenje okultnoga metafizičara, žreca i proroka. Po tom je poimanju cijela zgrada Jungove psihologije bezvrijedno okultno petljanje, i kao sustav još ranjivija na kritiku od Freudove, u dobroj mjeri diskreditirane psihoanalize. Budući da su empirijske i kvantitativne paradigme doživjele procvat u zadnjim desetljećima (kognitivna znanost, medicinsko imaginiranje mozga, neuropsihologija, računalne simulacije biokemijskih uzroka mentalnih poremećaja,..), Jungov pristup se u novom ozračju doima beznadno zastarjelim i neznanstvenim. S druge strane, Jungovi su sljedbenici uspjeli u integraciji analitičke psihologije u psihijatrijske nastavne planove u većini zapadnih sveučilišta, pa je Jungov pristup zadobio stanovitu akademsku respektabilnost. No, glavni utjecaj Junga nije u području medicine ili psihijatrijske terapije (uostalom, velik je dio jungovskih analitičara stekao diplome ne na medicinskim studijama, nego na umjetničkim i sličnim specijaliziranim institutima), već u širem području kulture, a napose u interpretaciji mitologije, te kao inspiracija u poljima književnosti, filma, vizualnih umjetnosti i sl. Simultano sa slabljenjem utjecaja u znanstvenim krugovima informatičkoga doba, Jungova nazočnost neprekidno raste u svim porama humanistike, a posebice u onome dijelu opće kulture modernoga doba zasićenome dominantnim materijalizmom i scijentizmom.

Molitva je stoga vrhunski čovjekov čin. To je istovremeno naporan i najlakši, najdragocjeniji, najljepši i najradosniji čin. Tako čitav čovjek postaje po molitvi sudionik milosti. U molitvi se čovjek svjesno opredjeljuje za Boga. Čovjek bez molitve ne može se spasiti. Sigurno se spašava onaj koji moli. Molitva je zapravo vrhunska djelatnost inteligencije, humanosti i dobrote. Zato nam je molitva potrebna svaki dan, u svakom času.

Doprinos Arapa razvoju europske filozofije u vidu očuvanja i prijenosa antičke grčke filozofijske baštine danas je opće mjesto. No ako se upitamo zašto je bilo tako, onda treba reći da se tu ne radi samo o pukom faktografskom fenomenu. Naprotiv, taj faktografski fenomen bio je moguć stoga što je filozofija u svom mediju arapskog jezika — kako kaže već navedeni citat iz djela Dimitrija Gutasa — zajamčila univerzalnost grčke (znanstvene i) filozofijske misli.

U arapskome je jeziku filozofija kao 'grčko čedo' prvi put potvrdila svoju univerzalnost, što je — u konačnici — omogućilo njezin transfer u svijet latinskog kršćanstva. Univerzalnost filozofije taj je svijet raspoznao upravo u arapskoj filozofijskoj baštini, kako u arapskim prijevodima grčkih djela, tako i u njihovim razradbama. Arapi su bili ti koju su ju definitivno i u cjelini uključili u religijskom objavom bitno definiran kontekst. Učinivši to u kontekstu islama, oni su pokazali da je to moguće i u kontekstu kršćanstva. A mehanizam toga transfera bio je u mnogomu nalik onome što je Gutaš nazvao 'pokretom prevođenja', zahvaljujući kojem je filozofija kao proizvod grčke kulture svoj život obnovila u arapskoj kulturi. To se zbilo u Španjolskoj, gdje je kršćanska rekonkvista, protjeravši arapske osvajače Španjolske, zatekla arapsku intelektualnu baštinu, neizmjereno bogato sedmostoljet-no nasljeđe blistave arapske kulture na tlu Europe. Kršćanski Toledo je u Španjolskoj tako u mnogomu postao ono što je 'abasid-ski Bagdad bio za arapski halifat. Još prije rekonkviste, još prije pokretanja sustavnog prevođenja arapskih prijevoda grčkih tekstova i izvornih tekstova arapskih mislilaca (kojemu je središte bila tzv. Toledska prevodilačka škola), na tlu Španjolske odvijala se u svakom pogledu intenzivna komunikacija

između muslimana i kršćana, koja je imala i značajnu intelektualnu dimenziju. Stoga nije čudno što je biskup Rajmund, kad je koncem XI. stoljeća rekonkvistom u ruke kršćana vraćen Toledo, pokrenuo ono što je postalo poznato kao Toledska škola prevođenja. A slično je bilo i u Barceloni i Sevilli. U toledsko i druga prevodilačka središta na tlu Španjolske dolazili su Židovi, španjolski kršćani i kršćani iz drugih europskih zemalja (uključujući i Hermana Dalmatinca, koji je bio u skupini prevodilaca zaduženih za prvi latinski prijevod Qur'ana) sustavno raditi na prevođenju arapskih rukopisa. Zahvaljujući tom sustavnom trudu, 'arapsko znanstvo' — zajedno s njegovim osloncem na kasno-antičko i antičko grčko znanstvo — "preplavilo je i oplodilo Europu", kako kaže Francesco Gabrieli. Dostatan je jedan primjer da se shvati važnost toga procesa. Do toga su doba tek jedan ili dva Aristotelova teksta bili očuvani poslije pada Rimskoga carstva, da bi zahvaljujući u latinski prevedenim arapskim prijevodima dostupan postao cjeloviti Organon, što je bilo u začetku 'dijalektičke' revolucije takozvane logicae novae.

Na isti je način latinski svijet upoznao druga Aristotelova djela, kao što su Fizika i Metafizika, Averroesove komentare njegovih glavnih djela, izvorna djela arapskih mislilaca i znanstvenika kao što su Avicenna, Al-Kindi, Ibn Bagga, Al-Gazali, Ar-Razi, Al-Hwarizmi, Al-Fargani, i drugi.

„Kad se kaže da je filozofija govorila arapski, želi se reći da je arapska kultura na autentičan i autohton način sudjelovala u 'kretanju duha filozofije' te da su time arapski jezik i arapska kultura

sudjelovali u univerzalnom duhovnom rastu čovječanstva. Jednostavno rečeno, i arapska je kultura bila jedna od etapa toga rasta, odnosno jedan od medija u kojemu – znali mi to ili ne, bili toga svjesni ili ne – leži duhovna baština i nas današnjih.“

U nizu Katehetski radova Biblioteke Nacionalnog katehetskog ureda HBK spada rad Marinka Vidovića. Rad predstavlja jedinstveno razmišljanje o objavljenom Bogu u okviru različitih tema izabranog biblijskog sadržaja. Neiscrpna snaga Riječi Božje zapisane u Svetom Pismu, stalni je poziv čovjeku odgovoriti na Božji poziv vlastitom, ljudskom slobodom i obraćanjem. To se najprije odnosi na vjeroučitelje, kojima je ova knjiga i upućena.

Autorica povodom korizme, i specifičnosti križnih putova, u djelu „*U tišini pred Gospodinom*“ predstavlja niz poticaja za euharistijsko klanjanje. Knjiga je obogaćena ilustracijama u bojama koje vjernike dodatno vode kroz etape klanjanja.

[Ljubi] istinu, a laž [rabi] poput otrova.
[Neka] pravi trenutak prethodi riječima tvojim.
[Govori] kada ne priliči [biti tih], no [o] stvarima koje znadeš
[govori] (samo) [kada] to priliči.
[Riječ] koja u krivi čas dolazi, [odlika] je zlog uma.
Ne [rabi] riječi [kada] priliči djelovati.
Ne poželj [govoriti] prvi u [gomili].
[Premda je govor] vještina, vještina je i šutjeti.
[Bolje] je biti poražen [govoreći istinu], nego pobijediti [uz pomoć
obmane].
[Tko] pobijedi uz pomoć [obmane], [izgubio] je od istine.
[Neistinite riječi] [odlika] su zlih ljudi.
Do velike [nevolje mora prvo doći] da bi laž [postala nužna].
Ne obmanjuj [nikoga, a naročito] onoga koji traži [savjet].
[Ako govoriš] poslije [svih (drugih), bolje ćeš vidjeti] što je korisno.
[Vjeran] je onaj koji prednjači u svim [dobrim djelima].
Mudrost vodi [dušu] do mjesta [Boga].
[Istina nema drugog] roda [izuzev] mudrosti.
Narav [koja vjeruje ne] može [postati sklona] laganju.
Plašljiva [i ropska] narav [ne] može sudjelovati u vjeri.
Ako [vjeruješ, ono] što dolikuje govoriti [nije vrednije] od slušanja.
Kada [si] sa ljudima od vjere, [radije slušaj nego] govori.
[Mudar čovjek] slijedi Boga u dobrim djelima.

[Neka tvoj život] potvrdi [riječi tvoje pred onima koji] ih čuju.
Ono što [ne valja činiti], ni ne pomišljaj [činiti].
[Ne čini ono što ne] želiš [da ti se] i samome [dogodi].
[Mudar je] onaj [koji preporuča Boga] ljudima, [i Bog] više drži do
mudrih ljudi nego do vlastitih [djelâ].
[Poslije] Boga, nitko nije tako slobodan kao mudri ljudi.
[Sve] što Bog posjeduje, i mudar čovjek ima.
Sve što je loše, neprijateljsko je Bogu.
Ondje gdje ti je misao, ondje je i tvoja dobrota.
Onaj koji [ne] čini zla duši, ne čini (to) ni čovjeku.

*Nakon Boga, poštuju [mudrog] čovjeka, [jer on] je sluga [Božji].
[Učiniti] tijelo svoje [duše] bremenom zove se [ponos], no biti kadar
[obuzdati] ga [obzirno] kada [se za tim ukaže potreba, predstavlja]
blaženost.*

*da mač koji ubija čovjeka nikad ne nastane; no ako i nastane, reci
umom svojim da on ne postoji.*

*[Ne dozvoli] da te nezahvalan čovjek odvrati od toga da činiš
[dobro].*

[Veliko] ćeš dobro uživati, ako [potrebitome] dađeš od srca.

*Gorljiv budi u nastojanju da svakoga pobijediš u razboritosti; budi
samodostatan.*

Bolje je služiti drugima, nego primorati druge da ti služe.

*Ne treba štovati filozofa koji je vanjsko tijelo, već onoga koji je
filozof u skladu sa unutarnjim čovjekom.*

Ovaj Križni put jedinstven je po tome što u svakoj od postaja u jednu meditativnu cjelinu spaja tekstove i ilustracije Križnoga puta što ga je u mozaiku izradio p. Marko Ivan Rupnik s umjetnicima iz Ateljea Centra Aletti te misli iz spisa crkvenih otaca Istoka i Zapada. Zahvaljujući tome međusobnom prožimanju, svaka od postaja Križnoga puta, osim što je izniman molitveno-meditativni predložak, istodobno je i svjedočanstvo bogatstva kršćanske duhovnosti i umjetnosti.

Na prizorima Križnoga puta izrađena u mozaiku vide se samo dijelovi lica i oči kako bi se sva duhovna snaga usredotočila na lice, na pogled, jer lice odražava osobu. "Bol cvate u ljepoti", kaže pjesnik, a u prizorima Rupnikova Križnoga puta bol se pretače u vječnu Ljepotu koja ne prestaje ponovno davati smisao životnome putu svake osobe.

Misliva i navodima iz drevnih kršćanskih spisa koji prate svaku od postaja Križnoga puta jasno se očituje da ova pobožnost, nastala u drugome tisućljeću na kršćanskome Zapadu, svoje duhovne, liturgijske i dogmatske korijene proteže u srce kršćanskoga otajstva koje su kršćanske oči oduvijek kontemplirale.

Marko Ivan Rupnik plodan je duhovni pisac s tridesetak objavljenih naslova, a do sada su u izdanju Verbuma objavljene njegove knjige *Bacio mu se oko vrata* i *U vatri gorućega grma*.

Antologija tekstova križnoga puta dvadesetak hrvatskih pjesnika.

"Knjiga je presjek pjesničkoga spleta misli i osjećaja što ih je hrvatski pjesnički genij iskazivao stojeći pred misterijem križnoga puta - muke i smrti našega spasitelja i otkupitelja Isusa Krista. Pjesnička je riječ tako i ovdje izraz snažne, duboke vjere, ali je nedvojbeno i izraz duše koju obilježiše i 'sati sumnje, sati bola', časovi zdvajanja nad ljudskom i narodnom sudbinom, časovi 'zgranutosti nad zlom'", napisao je u predgovoru urednik knjige dr. Vladimir Lončarević, koji se potrudio pronaći i izabrati najvrjednija ostvarenja koja su, najčešće, bila razasuta po različitim knjigama, časopisima, revijama, listovima, antologijama, zbornicima, te na internetu.

"Želio sam da ovo ne bude knjiga jedanput ili, ako je sretnije sudbine, dva-tri puta otvorena, nego knjiga koja će poslužiti svima koji požele izmoliti križni put, sami ili u zajednici vjernika, posebice u zajednicama mladih, a zašto ne i u svećeničkim koronama i u redovničkim zajednicama, prije svega u korizmi, ali i u koje god vrijeme kada prigoda dopušta. Pri tome mogu zamisliti da će biti prilika u kojima će se od raznih pjesnika uzeti razne postaje te ispreplesti u mnogim inačicama, pa će tako biti stvarana sasvim nova pjesnička pletiva. Tako će i molitelji na svoj način sudjelovati u činu pjesničko-molitvene kreacije", ističe u predgovoru svoju želju dr. Lončarević koji je u pogovoru napisao cijeli esej o mucu Kristovoj kao nadahnuću brojnim hrvatskim autorima u povijesti te percepciji istoga u hrvatskoj književnosti.

Uz mnoštvo zanimljivosti, antologija je uređena na način da započinje s prilogom najstarijeg autora. Prvi prilog "Via crucis omnium peccatorum misserimi" djelo je Vladimira Nazora (1876-1949.) iz Postira na Braču, a zadnji, sonetni vijenac "Put križa - Kruna ol šonjetih" Siniše Vukovića (1973.), pisan je čakavicom iz Selaca na Braču.

Na kraju knjige objavljene su i biografske bilješke o svim autorima.

Put, istina i život - Sonetni vijenac

Križni put Nikše Krpetića, hrvatskoga glazbenika i pisca, sadrži dva sadržajno upotpunjujuća dijela: poetski i prozni. Poetski dio, naslovljen "Put, istina i život" čini 15 soneta, najzahtjevnije književne strukture, u kojima autor promišlja o svakoj postaji Isusove muke.

Prozni dio čini sama pobožnost križnoga puta - liturgijski odmjerenog, sadržajno zgusnutog i književno slikovitog, s naglaskom na zbilji i emociji. Uz pojedine postaje autor izlaže kratko razmišljanje i odgovarajuću molitvu.

Kao što je u pogovoru istaknuo Drago Šimundža, "autor je svjestan pashalnog misterija i milosne stvarnosti, konkretne zbilje i njezina praktičnog značenja u našem radu i životu. U tome je svjetlu vjernički ponesen i stilski izražajan. Naglasak mu je na kalvarijskim prizorima i dubinskoj refleksiji o Kristovoj muci i našem spasenju. Poetska mu se inspiracija pritom u obojim verzijama spontano prelijeva u predmetnu reljefnost i poetsku osjećajnost. U tom ozračju kontemplativno i poticajno djeluje."

Križni put bogato je likovno opremljen ilustracijama djela hrvatskoga umjetnika Josipa Botterija Dinija.

Autor se bavi pitanjima identiteta Makedonaca, putovima slobode i afirmacijem te prikazuje njihovu baštinu i kršćanstvo kroz stoljeća.

Nadalje, autor donosi riječi prof. dr. Julija Kolarića koji se bavi „fenomenom Ohrida“ te mišljenje prof. dr. Jovana Belčovskog koji je kronologiji dao nadasve potrebnu širinu.

Kušarova razmatranja ljudske seksualnosti oslanjaju se na "Ispovjesti" sv. Augustina, točnije na one momente gdje on govori o svojem raskalašenom i neurednom životu. Opće je poznata stvar da je Augustin bio ženoljubac prve kategorije. To stvara dodatnu ugodu crkvenim kritičarima, jer im se vjerojatno čini da ako je takav bio jedan sv. Augustin, što ne bi mogli i oni.

Ova je knjiga vrlo kvalitetan pokušaj da se rasvijetli niz važnih aspekata moderne farmakoterapije i da se pronađu odgovori na pitanja koja su s njima povezana, kako u užem, stručnom i znanstvenom, tako i u širem, sociološkom i kulturnom smislu.

Izuzetno velik broj znanstvenih referenci i literaturnih vrela, njihova aktualnost i raznolikost ... omogućuje, na poseban način, provjeru i potvrdu izvornosti samoga djela. Autorica je na vrlo konvergentan način povezala i postavila u međuodnos (naoko) vrlo udaljene teme i aspekte. To ne daje djelu samo širinu, već drugim autorima pruža metodu pristupa sličnim temama. Takav komplementaran i cjelovit pristup konzistentno je prepoznatljiv u cijeloj knjizi i predstavlja jasan doprinos razvoju znanosti.

Djelo ima izraženi kritički profil prema zbivanjima u području odnosa medicine, farmacije i javnosti. Autorica je identificirala mnoge probleme koji dosada nisu analizirani u stručnim ili znanstvenim djelima objavljenima u Hrvatskoj... Moguće je očekivati značajan odjek i utjecaj ovog djela na različite dijelove društva – liječnike, stručnu javnost, medije, znanstvenike i političare.

Prof. dr. Slaven Letica

Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Knjiga je po pristupu multidisciplinarna jer objedinjuje tematska područja i analitičke uvide koja tradicionalno koriste različite struke i discipline: klinička medicina, farmacija, farmakoeconomika, medicinska sociologija, medicinska psihologija, obiteljska medicina, socijalna teorija itd. Ono što objedinjuje tu tematski široku građu jest temeljni stav autorice da na područjima istraživanja lijekova, njihove proizvodnje, propisivanja i korištenja postoje mnoge zablude i neracionalnosti koje ona terminologijski određuje naslovnim pojmom «obmane».

Knjiga pripada bogatoj publicističkoj tradiciji društvenih i profesionalnih kritika medicine i farmakoterapije, a temelji se na jednoj izuzetno važnoj i dragocjenoj kompetenciji autorice: ona u svojoj analizi i kritici koristi bogato kliničko iskustvo i znanje kliničke liječnice koja se praktično bavi farmakoterapijom na području kardiovaskularnih bolesti.

Knjiga «Lijekovi ili priča o obmani» autorice Lidije Gajski zanimljivo je i vrijedno popularno-znanstveno djelo ... istodobno stručno poticajno, provokativno i poučno.

Milan Mazalin, dr. med.

Dom zdravlja Zagreb Centar

Pred nama je zanimljiva knjiga u kojoj se hrabro progovara o nekim neprepoznatim, ali često i svjesno zanemarenim pitanjima. Dojmljivom preciznošću i argumentacijom, autorica nam prezentira problem medikamentozne terapije u modernoj medicini, pokušavajući preispitati sve faze moderne spoznaje i znanosti.

Zapanjujućom sistematičnošću i preciznošću pred nama se otvara kompleksni svijet znanstvenog istraživanja, uz sve njegove svjesne i nesvjesne slabosti koje pružaju mogućnost pristranosti i manipulacije, pri čemu se ruše mnoga naša idealizirana vjerovanja ...

Knjiga se može iščitavati i izvan uskog kruga farmakoloških istraživanja i utjecaja moćne farmaceutske industrije na današnju medicinu; ona upozorava javnost na ogroman utjecaj privatnog kapitala koji sve bezobzirnije upravlja javnim mnijenjem i modelira «znanstvene» spoznaje na način koji je u njegovu interesu.

Autoricu treba uvrstiti u neveliku skupinu hrabrih skeptika, koji nas upravo svojom skepsom navode na preispitivanje općeprihvaćenih spoznaja i upućuju nas na traženje novih rješenja i pristupa u medicini i životu uopće.

Prof. dr. Ante Čović

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Priča o lijekovima autorice Lidije Gajski slojeviti je tekst koji se može iščitavati u tri razine značenja; na znanstveno-stručnoj razini knjiga predstavlja svojevrsno "drugo mišljenje" o stanju suvremene medicine i farmakoterapije, koje omogućuje kritičku evaluaciju medicinskih postupaka i sredstava; na društvenoj razini ona razotkriva komercijalnu zlorabu medicine i farmacije; na povijesnoj razini knjiga na podlozi iznevjerene znanstvene zadaće i iskrivljene društvene uloge suvremene medicine preispituje naše vrijeme i čitavu epohu. Lijekovi su tako u ovoj knjizi postali metaforom i simptomom dotrajalosti znanstveno-tehničke civilizacije u kojoj je profit nadjačao smisao na svim područjima javnoga života.

Knjiga se odlikuje jasnoćom iskaza, preglednošću i elegancijom stila. Premda je tekst temeljito potkrijepljen, toliko da znanstveni aparat doseže brojku od 949 referenci, prohodnost teksta nije time ni najmanje otežana. Kao da je pisana s didaktičkom nakanom da čitatelja najlagodnijim putem dovede do najtežih pitanja naše suvremenosti i na kraju ohrabri mogućim rješenjima. Treba naglasiti da priča o lijekovima ima pozitivan ishod i da je autorica uspjela na opsežnom činjeničnom materijalu u okvirima medicinske znanosti i farmakoterapijske prakse verificirati pluriperspektivnu paradigmu znanja, u kojoj se temelji i obznanjuje novo doba povijesti čovječanstva. Otud neotklonjiv osjećaj da ova knjiga dolazi iz budućnosti.

„Tko daje, dobiva!“

Imati da bi se dalo!

Strah nas je primati!

Autorica govori o lojalnosti kroz psihološki okvir, a pritom se posve obazire na međugeneracijske odnose u obitelji. Pokušava definirati osnovne koncepte koje se tiču davanja i primanja, te prikazuje zašto je to bitno i kako nas može činiti sretnima.

Crkva za uzor svjetovnim franjevcima stavila dvije kraljevske osobe - Elizabetu i Ljudevita. Htjelo se pokazati da i oni koji imaju izobilje mogu živjeti evanđelje u siromaštvu i jednostavnosti i poslušnosti prema Bogu. Ljudevit je primjer kralja koji uz svu vlast i bogatstvo redovito svakodnevno moli časoslov, posti sve postove i drži sve propise Crkve. Sv. Ljudevit zapamćen je kao uzorni kršćanski vladar koji je u svom kraljevstvu promicao pravednost, Bogoljublje i čovjekoljublje. Kao dobar otac upućivao je svoju djecu u prave kršćanske vrijednosti, rekao je Batorović, dodavši kako su to vrednote koje se moraju živjeti u svako vrijeme.

O duhovnom profilu i franjevačkim elementima u životu francuskoga kralja sv. Ljudevita govorio je fra Ljudevit Maračić. Kralj Ljudevit živio je u isto doba kao sv. Elizabeta i s njom su ga čak povezivale daleke rodbinske veze, premda se nisu poznavali. On pokazuje da i pod teretom krune može kucati iskreno kršćansko i franjevačko srce i svi smo ponosni što je ostavio duboki trag u kršćanskom životu, i time obogatio europsku uljudbu, što nisu mogli zaniijekati ni dokazani neprijatelji Crkve, poput Voltairea, rekao je Maračić. Na Ljudevitov duhovni život utjecali su redovnici, i to ne samo kao dvorski kapelani, nego i duhovni učitelji. Često ih je pozivao za svoj stol, među njima i sv. Tomu Akvinskoga, s kojim se upuštao u filozofske razgovore. No, kralj je više volio franjevačke redovnike, među kojima mu je posebno drag i blizak bio fra Pacifik kojeg je Franjo Asiški poslao u Francusku, a kraljevski dvor ga zamolio da ostane tamo kao stalni gost. Tako je došao u vezu s mladim kraljem Ljudevitom i prenosio mu duhovne misli Franje Asiškoga. Oduševljenje kralja Franjom je raslo, te je svoj život počeo prilagođavati franjevačkom stilu i duhu. Evanđelje i svijet, siromaštvo i bogatstvo, raskoš i poniznost, čast i križ, društvo i samoća, slavlja i molitve, veličina i malenost, obilje hrane i post, posjedovanje svega i asketska

jednostavnost vrijednosti su međusobno suprotne, te jedna drugu isključuju, no za Ljudevita baš zahvaljujući franjevačkom shvaćanju života i uravnoteženosti njegova duha sva su ta proturječja i izazovi spojeni u skladnu i plodnu cjelinu.

Rođen je 17. studenoga 1631. godine, krsnoga imena Karlo Domenico Cristofori; sa 17 godina ulazi u novicijat, godine 1648. postaje fra Marko (ime njegova oca), 1649. polaže vječne redovničke zavjete. Umro je 13. kolovoza 1699. u kapucinskom samostanu u Beču gdje je i pokopan. Gdje god je fra Marko propovijedao tisuće su plakale, a u propovijedi se zauzimao za pitanje smrtnog grijeha da se vjernik protrese i potakne na ispovijed i pokajanje. Isusovac je o tome zabilježio "plaču i oni koji ga ne razumiju". Marko je sa sobom nosio raspelo, a bitne riječi njegovih propovijedi bile su "činite pokoru, grešnici, milosrđe". Nazvali su ga apostolom pokajanja, glavna njegova karizma bila je propovijed, upamćen je po blagoslovima koji se nalaze u knjizi, propješao je Europu, u vjeri su se događala čudesna ozdravljenja tijela za koja je kazao da, bez ozdravljenja duha, vode u propast. Zabilježeno je da se u lipnju 1688. zadržao u Osijeku. Bio je miritelj, živio je poniznost, jednostavnost i redovničko siromaštvo. Papa Ivan Pavao II. proglasio ga je blaženim 27. travnja 2003., podsjetio je dr. Petanjak.

Nakon prikaza vremena u kojem je živio splitski humanist, njegova života i djela, autor izlaže razne vidove njegove teološke i duhovne misli. To su prilozi posvećeni otajstvu crkve, pripadnosti Marulića duhovnosti *devotio* moderne, ulozi Svetog pisma u Marulića, liku BD Marije, sakramentu pomirenja i pokore. Drugi dio donosi znanstvena priopćenja o Marulićevoj aktualnosti, o njegovu nepoznatom životopisu te o Marulićevu autorstvu jedne pjesme.

Evelyn Underhill rodila se 1875. godine u engleskom gradiću Wolverhamptonu u bogatoj obitelji, što joj je omogućilo da dobije kvalitetno obrazovanje koje je zaokružila završivši Kraljevski koledž za žene u Londonu. Već je u svoje tinejdžersko doba počela pisati, a prvu knjigu izdala je sa samo 17 godina(!). Udala se 1907. godine za uglednog pravnika Huberta Stuarta Moorea s kojim se dobro slagala do kraja života, za kojega djece nisu imali. S vrlo rano iskazanim interesom za pitanja duhovnosti, u svojim dvadesetim godinama u potpunosti prihvaća kršćansku vjeru. Međutim, nije pristupila Anglikanskoj crkvi, kojoj su joj pripadali roditelji (iako ne previše aktivni vjernici), već Rimokatoličkoj crkvi. Istovremeno oduševljeno prihvaća modernistička strujanja koja u to vrijeme uzimaju velikog maha, zagovarajući intelektualnu slobodu i časnost. U to je vrijeme, inače, stav Crkve prema modernizmu bio vrlo skeptičan, gotovo neprijateljski, što će uvelike utjecati na njenu sve veću nezainteresiranost za instituciju Crkve u budućnosti.

Njezino ključno djelo ranog razdoblja predstavlja knjiga *Mysticism* koja je izašla 1911. godine i koja do danas predstavlja jedno od značajnijih djela modernog doba s cjelovitim razmatranjem fenomena mistike. Čim se pojavila knjiga je izazvala poprilično zanimanje (stručne) javnosti i postala ono što bi danas nazvali "bestsellerom". Ona joj je otvorila put u krugove proučavatelja mistike koji se širio ne samo crkvenim, već i laičkim krugovima na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće. U to vrijeme dogodio joj se presudan susret s čuvenim poznavateljem mistike Baronom Friedrichom von Flügeldom koji je u velikoj mjeri utjecao na njezin daljnji rad i život

(postaje njegovim učenikom sve do njegove smrti 1925. godine). Ulazeći sve dublje u kršćansku mističnu tradiciju, a osobito proučavajući flamanskog mistika Jana van Ruysbroeka, shvatila je važnost jedne od temeljnih postavki svakog istinskog duhovnog puta – da putove akcije i kontemplacije treba integrirati. Tako je i ona povezala svoja intenzivna istraživanja i pisanje knjiga, s aktivnim, djelatnim životom. Znala je često navoditi sv. Tereziju koja je govorila sestrama da bi se: "... naš Gospodin na savršen način štovao treba (u našem djelovanju) spojiti Martu i Mariju zajedno." Tako je i podijelila svoje dane na jutro, kada je pisala, i na popodneva i večeri kada je pomagala siromašnima aktivno sudjelujući u djelovanju anglikanske zajednice. Vremenom, međutim, sve više pažnje posvećuje duhovnom vodstvu, te mu se nakon 1924. godine u potpunosti predaje vodeći tečajeve i povlačenja (retreats), te pišući knjige koje su iz tih iskustava proizlazile.

Osim toga bila je vrlo aktivna i na drugim područjima. Pisala je mnoge članke socijalne, filozofske i mistične tematike, a nekoliko godina uređivala je teološku ediciju uglednog časopisa *Spectator*. Predavala je teologiju - kao prva žena u povijesti(!), laicima na Manchester Collegeu u Oxfordu, i svećenstvu Anglikanske crkve (Church of England). Također, kao prva žena održavala je stalne veze između različitih crkava (kao važna značajka pokreta Anglo-katolika)(1). Znanstvenu karijeru zaokružio joj je počasni doktorat sveučilišta u Aberdeenu (1936.) kojeg je dobila pred kraj života. U aktivnom dijelu života postala je aktivna članica Anglikanskog pacifističkog društva (iz koje prakse je proizašla i knjiga Crkva i rat,

1940. godine), a širinu svojih interesa zaokružila je dubokom zaokupljenošću Grčkom pravoslavnom crkvenom tradicijom. Iz toga je proučavanja proizašla knjiga *Štovanje* (Worship) (1936.) i članstvo u Društvu sv. Albana i sv. Sergija.(2)

Umrla je 1941. godine u 66. godini života.

„Mladi Stepinac – pisma zaručnici“, naslov je knjige autora fra Ivona Ćuka koji se potpisao pseudonimom Dian Baton. U knjizi je objavljena korespondencija dvadesetpetogodišnjeg Alojzija Stepinca s Marijom Horvat, svojom zaručnicom. Tako uređenu građu fra Ivo je čitao u hrvatskom programu Radio Vatikana u razdoblju od 27. siječnja do 13. ožujka 1975. godine.

"Bio je to mladenački život – bez sjene, uzor mladog kršćanina svih vremena. Velikani se ne rađaju nego postaju, a Stepinac je bio velik davno prije nego što se to moglo vidjeti u punom sjaju, što pokazuju i ta sačuvana pisma", stoji u pogovoru knjige.

"Za nadati se kako će očekivano širenje obilježavanja Svjetskog dana braka biti poticaj da se brak u hrvatskom društvu počne manje omalovažavati, a više cijeniti", poručuju hrvatski biskupi koji su tim povodom objavili i pisma blaženog kardinala Alojzija Stepinca koje je slao svojoj zaručnici.

„Volio bih da ova knjižica bude himna radosti, poziv na svjetlost, poklik ljepoti i ljubavi“, piše u proslovu autor ove knjige pater Ceyrac, u nas nešto manje poznati francuski isusovac i misionar u Indiji od davne 1937. godine. Pater Ceyrac danas ima 96 godina i još ne staje na evanđeoskome putu služenja. U svojoj domovini taj je prijatelj najsiromašnijih poznat koliko i Majka Terezija, a prema riječima bivšeg francuskog predsjednika Jacquesa Chiraca, koji je napisao predgovor ovoj knjizi, on stoji uz bok sv. Vinku Paulskom, tako omiljenom Francuzima. „Pater Ceyrac, Vi ste muž koji pobjeđuje bijedu. Čovjek koji se svom snagom vjere i ljubavi svakodnevno bori protiv hude sudbe koja bije i vrijeđa ljudsku prirodu. Vi ste čovjek koji omogućuje budućnost, svjesni poput Camusa da 'ako čovjek ne uspije pomiriti pravdu i slobodu, onda ne uspijeva ni u čemu'“, piše Chirac. Ova je knjiga svjedočanstvo o razlozima jedne svećeničke i kršćanske veličine sazdane na evanđeoskim temeljima.

„Ti si

Koji jesi.

Ne mogu te pojmiti; kad bih te pojmio,

Ti više ne bi bio ti.“

Razmatranja ove knjige žele potaći na spasonosan razgovor s Bogom. Autor se kroz pjesme, koje su također i molitve, obraća čitatelju.

Pjesme su svrstane u 3 grupe:

- Ja sam: Bog se obraća čovjeku.
- Ti si: Mi se obraćamo Bogu
- Mi smo: Posviješćujemo si što Bog u nama čini

"Verum multorum fratrum vehementissima postulatione et maxime tua iussione compulsus." - "Ponukan najsnažnijim zahtjevom mnogobrojne braće i nadasve Tvojim nalogom."^[1] Tim riječima sv. Augustin svojemu subratu, kartaškom biskupu Aureliju, opisuje svoj rad na "napornom djelu", koje je započeo u mladosti, a završio kao starac. Gotovo da i nema bolje misli koja sažima ne samo teološko djelo sv. Augustina, nego svih teoloških velikana prvih stoljeća koje s pravom nazivamo crkvenim očima. Sva njihova teološka strast nije bila ništa drugo doli izričaj "zahtjeva mnogobrojne braće" i "Božjega naloga". Crkveni se oci nisu bavili teologijom kako bi se pokazali mudrima u Crkvi i u svijetu, kako bi razvijali svoju mudrost ili kako bi sebe predstavljali. Njihova teologija nije nastala iz vlastitoga poticaja, nego iz "zahtjeva mnogobrojne braće", odnosno iz zahtjeva Crkve. To znači daje Crkva bila mjesto njihove teologije. Ona je u punom smislu riječi crkvena teologija koja je izrasla iz Crkve i služila je Crkvi svojim apologijama, raspravama, molitvama, knjigama, ali i kritikama te iste Crkve. Stoga i ne čudi da su svojom teologijom, koju su primili od Crkve i služili Crkvi, postavili teološke temelje vjere, liturgije i nauka same Crkve. Njihova teologija, koja se prelila u dogmatske izričaje, predstavlja kriterij istinske teologije.

No, teološka je zauzetost crkvenih otaca "nadasve", kako piše sv. Augustin, ipak djelo samoga Boga, njegova naloga. Augustinove rečenice kao da nas podsjećaju na Kristove riječi: "Sluge smo beskorisne! Učinismo što smo bili dužni učiniti." (Lk 17, 10) Teologija je tako "nadasve" odgovor na zapovijed, nalog i dužnost. Teolozi prvih stoljeća nisu se bavili teologijom, jer im je to bilo ugodno, lijepo il korisno. Ne! Takva bi se teologija srozala na

samodopadnost, samozadovoljstvo, gdje joj na pameti ne bi bilo Božje, već ljudsko. Teologija treba biti prožeta duhom "beskorisnosti sluge", a tek potom sve ostalo: radost, užitek, korist itd. Dakako, teologija ne predstavlja nekakav hladan odgovor na hladnu Božju zapovijed. Kako bi Božja zapovijed mogla biti hladna i odgovor teologa hladan kad se radi o sljedećoj zapovijedi: "Zapovijed vam novu dajem: ljubite jedni druge; kao što sam ja ljubio vas, tako i vi ljubite jedni druge." (Iv 13, 34) Teologija je tako za crkvene oce bila dužnost iz ljubavi, obveza ljubavi za ljubav.

Gledajući golemi prevodilački rad i teološko djelo fra Marijana Mandaca, usudili bismo se reći da je fra Marijan jasno prepoznao dva navedena vida Augustinove teologije i teologije crkvenih otaca. Gotovo bismo mogli reći da se fra Marijan "zarazio" ljepotom, dubinom, oštroumnosću i duhovnošću crkvenih otaca. Prijevode mnogobrojnih otaca nije mogao činiti netko hladnoga duha, nezainteresiranoga za Boga, Crkvu i teologiju, nego samo onaj tko je osjetio "najsnažniji zahtjev braće i sestara u Crkvi" i "Njegov nalog". U hrvatskoj teologiji svojim je prijevodima crkvenih otaca i drugih teoloških i duhovnih spisa prvih stoljeća ostavio neizbrisiv trag. Mnogi su teolozi svojim promišljanjima i djelima doprinijeli razvoju teologije i duhovnosti, ali nijedno se to djelo ne može usporediti s teološkom i duhovnom misliju svetih otaca koje nam je svojim prijevodima fra Marijan podario. Skoro da bismo mogli reći da su prijevodi fra Marijana važniji i bit će utjecajnije od mnogobrojne teološke literature koja svake godine ugleda svjetlo dana u Hrvatskoj. Da nije fra Marijana i njegovih prijevoda, ne bismo gotovo ništa znali o Origenu, Grguru Nisanskom, Grguru Nazijanskom,

Ambroziju, Tertulijanu, Ciprijanu, Jeronimu, Euzebiju Cezarejskom i drugima. Jedno djelo poput "Duha Svetoga" Bazilija Velikoga ostalo bi potpuno nepoznato. A da se ne spominju prijevodi sv. Augustina, njegovih govora, drugih spisa, napose prijevod "Trojstva", djela koje je odredilo svu zapadnu teologiju i duhovnost, a koje je snažno utjecalo i na razvoj filozofije i psihologije. Crkva i teologija u Hrvatskoj još nisu svjesne koliko duguju ovom neumornom, neznatnom "malom bratu" koji je cio svoj život posvetio prevođenju i tumačenju bisera teološke i duhovne literature prvih stoljeća. Dovoljno je spomenuti da veliki njemački patrolog Alois Grillmeier, u svojem prikazu kristologije prvih stoljeća, nekoliko puta spominje značajan doktorski rad fra Marijana o Teodoretu Cirskom. Kako to često biva, ono stoje neznatno i nespektakularno teško se prepoznaje i vrjednuje u svojem vremenu. No, ono poput gorušičina zrna polagano se razvija, raste i kasnije postaje veće od svih ostalih spektakularnih i najprodavanijih teoloških djela koja brzo planu i padnu u zaborav. Prijevodi fra Marijana zasigurno su to gorušičino zrno.

Ovaj maleni Zbornik prigodom 70. obljetnice života fra Marijana Mandaca predstavlja stoga jedan skroman, ali iskren dar zahvalnosti na svemu što je taj neumorni teolog i patrolog učinio za Crkvu u Hrvatskoj, za teologiju, patrologiju i za duhovnost. Zahvaljujem fra Josipu Sopti, provincijalu Franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri, te Anti i Dani Knezoviću iz Đakova koji su rado podržali ovaj Zbornik te sponzorirali njegov tisak. Također zahvalnost upućujem i prof. dr. sc. fra Anđelku Domazetu, uredniku Biblioteke Službe Božje, koji je rado prihvatio da se Zbornik objavi u

Biblioteci Službe Božje, u kojoj je i sam Marijan objavljivao svoje mnogobrojne prijevode i tumačenja teoloških djela prvih stoljeća. Također zahvaljujem i svim teolozima koji su prepoznali teološki rad i djelo fra Marijana Mandaca te su se rado odazvali da svojim priložima sudjeluju u ovom Zborniku.

Naposljetku, fra Marijanu od srca želimo "ad multos annos", nadajući se da će mu Gospodin podariti zdravlje da nas obdari još kojim prijevodom. Slika na naslovnoj stranici prikazuje razgovor, druženje dvojice crkvenih otaca, Giovanea Palme. Želimo njemu i svim čitateljima ovoga zbornika da se nastave družiti s crkvenim očima, jer po njihovoj misli i duhovnosti otkrivamo svježinu i ljepotu kršćanske vjere.

Metafizika i teologija

Bruno Forte jedan je od najpoznatijih talijanskih teologa koji je 2004. zaređen i za biskupa. Autor je brojnih knjiga, a ovo je prva njegova knjiga objavljena na hrvatskome jeziku. U njoj on obrađuje pitanje odnosa između svečanosti mnoštvenog i sabranog mira Jednog iz čega se rađa pitanje razdora i smrti, rascjepa iz kojega se u konačnici rađa svaka misao.

Tekstovi koje ova knjiga iznosi pred čitatelje pokazuju kako se razmišljanja mnogih teologa i filozofa postavljaju pred veliko pitanje Jednog i mnoštvenog i kako su dokučila odgovor osluškujući Boga skrivenog u objavi i objavljenog u skrivenosti.

Stoga su ovo stranice o povijesti teologije koje snažno govore o povijesti misli u općenitom smislu, koja se dala u potragu na putevima Jednog, dokazujući plodnost odnosa metafizičkog pitanja i teološke misli.

Tajna božanskoga milosrđa

Nedjelju nakon Uskrsa - Bijelu nedjelju - papa Ivan Pavao II. proglasio je „nedjeljom milosrđa“. Njegova je nakana obilježena viđenjima sv. Faustine Kowalske i ta viđenja imaju značajnu ulogu u većini poglavlje knjige bečkoga nadbiskupa kardinala Christopha Schönborna koja će sasvim sigurno na najbolji način čitatelju otkriti i poruku toga blagdana i dubinu božanskoga milosrđa uopće.

Autor je, naime, u katehezama o božanskome milosrđu, koje su u skraćenom i prerađenom obliku prikazane u devet poglavlja ove knjige, prihvatio poticaj Ivana Pavla II. „da poruku o milosrdnoj Božjoj ljubavi, koju je u Łagiewniki naviještala sestra Faustina Kowalska, prime svi ljudi na zemlji i da ona ispuni njihova srca nadom“.

Čitatelj se u ovoj knjizi može ponajprije pouzdano informirati, ali potom i meditirati nad tajnom božanskoga milosrđa, kako se ona otkriva u Starome zavjetu, u Isusovu navještaju, u iskustvu svetoga Pavla, a zatim, kako poimati božansko milosrđe u vezi sa sakramentom ispovijedi, saznati što su tradicionalno poznata „djela milosrđa“ i kako ona danas pomažu kršćanima postati „motorom“ milosrđa u svijetu.

Knjiga je plod autorova višegodišnjeg istraživanja u okviru specijalizacije iz moralne teologije na KBF-u u Zagrebu, a prinos je ne samo našoj znanosti nego i gorućem pitanju u društvu.

Knjiga se, na žalost, pojavljuje u nikad bolje vrijeme jer nezaposlenost u nas stalno raste, a njezin multidisciplinarni pristup, posebice ekonomski, socijalni, etički i teološki aspekti nezaposlenosti, nude novo svjetlo za pokušaj rješavanja toga pitanja. Glavne uzroke nezaposlenosti autor ne vidi ni u ratu niti u nekim globalnim zakonitostima, nego u svojevrsnom nemoralu osoba, elita i lobija.

Novost i originalnost ove radnje je upravo u sagledavanju moralnih aspekata cjelokupne problematike nezaposlenosti u Hrvatskoj.

Nova ideologija seksualnosti (gender ili rodna ideologija) iza leđa javnosti prodrla je u državne institucije, na sveučilišta, u škole, čak i u dječje vrtiće. Pod njezinim utjecajem naglašava se da je svako spolno usmjerenje (heteroseksualno, homoseksualno, lezbijsko, biseksualno i transseksualno) isključivo pitanje izbora te da ga kao takva društvo mora prihvaćati i zajamčiti mu sva prava. Tako se pod krinkom ideologije rodni prava niječe temeljena različitost spolnoga identiteta muškaraca i žena i njihova prirodna upućenost jedno na drugo. Time se na neprimjetan način rastače obitelj kao temelj društva te se stvaraju preduvjeti za ozakonjenje homoseksualnih brakova s pravom usvajanja djece. Istodobno, svaki kritički istup o tome biva u opasnosti da se okarakterizira kao diskriminatorski govor mržnje.

Budući da je i u Hrvatskoj rasprava o rodnomu identitetu već dobro započela na različitim društvenim i kulturnim razinama (sa svim implikacijama koje to nosi sa sobom), ova knjiga ugledne njemačke sociologinje Gabriele Kuby o gender ideologiji i njezinoj svjetonazorskoj pozadini neophodno je sredstvo za razumijevanje svijeta u kojemu živimo, posebice dobrodošlo onima koji se bave odgojnom, političkom i bilo kojom drugom javnom djelatnošću.

Obiteljske molitve i meditacije sabrane u ovoj knjizi pomoći će kršćanskim obiteljima u zajedničkoj molitvi i susretu s Božjom riječju, a sve polazeći od konkretne stvarnosti, od svakodnevnih iskustva, događanja i promišljanja.

Dotičući se četrdesetak ključnih životnih stvarnosti poput uspjeha, rada, zdravlja, bolesti, starosti, smrti, hrabrosti, prijateljstva, bračne i roditeljske ljubavi, priređivači Piero Rattin i Gregorio Vivaldelli daju poticajne misli za svaku pojedinu situaciju koju potom prati vlastito čitanje iz Svetoga pisma, kratko razmatranje te molitva.

Potaknuta konkretnim životnim potrebama ova knjiga odgovara na očekivanja mnogih: u prvome redu obitelji, a potom i svih koji djeluju u pastoralu, kao vodič kroz molitvu u različitim svakodnevnim situacijama u kojima se može naći svaki čovjek.

Autor u djelu iznosi obveze i prava vjernika laika. Obveze i prava evangelizacije; zauzimanje i ponašanje laika u političkom životu. Nadalje govori o dužnostima preko ženidbe, odgoja djece; o suradnji laika s vlastima zemlje te govori o potrebnom doprinosu u naučiteljskoj službi crkve. Na kraju se dotiče laika u zakonu kanona istočnih crkava.

Potresna životna priča o Sergeju, istaknutom članu sovjetske poslijeratne mladeži i progonitelju kršćana.

Kao desetogodišnjak Sergej prihvaća "zakon jačega". Mladost provodi kao pitomac i uzdanica Pomorske akademije u Lenjingradu. Zahvaljujući izvanrednoj intelektualnoj nadarenosti postaje animator mladih komunista. Uskoro zadobiva još veće povjerenje i postaje vođa posebne jedinice koja svim raspoloživim sredstvima zatire kršćansku vjeru.

Do 1970. Sergej vodi 150 ekspedicija. Zatvara, tuče i okrutno progoni kršćane koji se u malim skupinama sastaju na molitvu. Međutim, kad je ugledao krv na licu djevojke Nataše i njezin blagi pogled pun dobrote, odlučio je promijeniti svoj život.

Pobjegao je u Kanadu gdje započinje svjedočiti o zadivljujućem primjeru kršćana u Sovjetskom Savezu. Njegov mladi život prerano je prekinuo plaćeni ubojica.

Knjiga "Oprosti mi, Nataša" i danas svjedoči o neuništivoj vjeri kršćana.

"Ti koji želiš ljubav one u zrelijoj dobi, budeš li samo ustrajao, steći ćeš doličnu nagradu."

Ovidije je poslije Vergilija najčitaniji rimski pjesnik koji je još za života stekao priznanje i slavu. Njegovu popularnost najbolje osvjetljuje činjenica što mu se stihovi nalaze i na zidovima nekih palača u Pompejima.

Zašto se previše prepuštamo ljubavi? Postoji li psihološka poveznica između ovisnika o ljubavi, ovisnika o drogama, alkoholu, seksu, duhanu, video igrama? Radi li se tu samo o navikama ili o pravim ovisnostima? Autori kroz prikaz niza slučajeva iz prakse objašnjavaju sve o problematici ovisnosti.

Knjiga je izdana u čast prebivanju karmelićana na području Hrvatske puni 50 godina. Također, u svetištu Majke Božje Remetske u nedjelju, 21. ožujka svečanim misnim slavljem kojeg je predvodio zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić Hrvatska karmelska provincija sv. oca Josipa završila je proslavu 50. obljetnice dolaska karmelićana u Hrvatsku. U koncelebraciji su bili i generalni definitor Karmelskog reda zadužen za Srednju i Južnu Europu o. Albert Wach, provincijal hrvatskih karmelićana o. Vinko Mamić, provincijali redovničkih zajednica sa sjedištem u Zagrebu, provincijal Njemačke karmelske provincije i još dvadesetak karmelićana pristiglih iz različitih samostana.

U misnom slavlju uz mnoštvo prijatelja i dobročinitelja provincije, te župljana remetske župe, nazočile su i mnogobrojne provincijalne poglavarice ženskih redovnih zajednica u Hrvatskoj. Slavlje ima trostruki značaj spomen, priznanje i zahvala. Ovo je proslava 50 godina dolaska karmelićana u Remete, spomen na braću koja su 1958. prvi pristigla u Hrvatski Leskovac, a potom godinu dana kasnije u Remete. Priznanje je ovo svoj subraći koja su stvarala Hrvatsku karmelsku provinciju, koji su s vjerom u nju ugrađivali svoje sposobnosti i njoj davali sve što su imali i sve što jesu.

Proslava je i priznanje biskupima u čijim se biskupijama nalazimo, našim karmelskim sestrama, članovima svjetovnog reda, moliteljima i dobročiniteljima. Napokon ili prije svega ovo je slavlje zahvalnica Trojedinome Bogu Ocu, Sinu i Svetome Duhu na svim milostima koje nam je darovao kao zajednici i pojedincima. (...)

Koristeći se nepoznatim materijalima iz nedavno otvorenih američkih arhiva, autor daje umnogome novi pogled na ulogu pape Pija XII. i Vatikana u II. svjetskom ratu. Otkriva se zašto je Vatikan procijenio da je nacizam manje zlo od komunizma, kakav je bio odnos prema stradanju europskih Židova, što je “papinski kapitalizam” i dr. Posebno su intrigantni dijelovi knjige o ulozi Vatikana u sakrivanju i kasnijem bijegu nacista i njihovih suradnika, koji su počinili najveći zločin XX. stoljeća, u Južnu Ameriku. Knjiga baca novo svjetlo na ponašanje i postupke kontroverznog pape, kojega neki nazivaju “Hitlerovim papom” dok drugi vode kampanje da ga se proglasi svecem.

Za hrvatske čitatelje najzanimljiviji dio čine autorovi zaključci o ulozi nadbiskupa Alojzija Stepinca u dramatičnoj i tragičnoj stvarnosti NDH. Na temelju obznanjenih dokumenata i materijala iz američkoga Nacionalnog arhiva, autor ispravlja stav nekih povjesničara i kaže: “Ni na koji način Stepinac ne zaslužuje etiketu ‘zloglasni’, koju mu je prilijepio povjesničar Tony Judt. Nijedan od prvaka Katoličke crkve u Europi – s iznimkom Nizozemca Johannes de Jonga – nije tako jasno poput Stepinca progovorio protiv zločina. Među katoličkim čelnicima različitih nacionalnih crkava u Istočnoj Europi, Stepinac nema premca kad je riječ o otvorenu protivljenju genocidu”.

„Radost i nada“, žalost i tjeskoba ljudi našeg vremena, osobito siromašnih i svih koji trpe, jesu radost i nada, žalost i tjeskoba također Kristovih učenika, te nema ničega ljudskoga a da ne bi našlo odjeka u njihovu srcu.' Početne su to riječi pastoralne konstitucije Radost i nada Drugoga vatikanskog koncila, u svjetlu kojih su biskupi prije četrdeset i pet godina raspravljali o nekim gorućim problemima, posebice o dostojanstvu braka i obitelji, promicanju kulturnog napretka, ekonomsko-socijalnim pitanjima, životu političke zajednice te promicanju mira. I poslije Koncila sinovi i kćeri Crkve u tome istom svjetlu nastavili su pratiti probleme i napore suvremenoga čovječanstva i aktivno sudjelovati u rješavanju istih.

U duhu koncilskog usmjerenja želimo se i mi, hrvatski biskupi, očitovati glede ujedinjavanja europskoga kontinenta i procesa pristupanja Republike Hrvatske Europskoj Uniji. Kao članovi hrvatskog naroda i predvodnici Crkve, koja je stoljećima vjerno pratila hod našega čovjeka i dijelila njegovu sudbinu, želimo u ovome povijesnom trenutku, u svjetlu evanđelja i crkvenog učiteljstva, pratiti novi povijesni izazov pred kojim se sada nalazimo, pitajući se kojoj i kakvoj se Europi želimo pridružiti i zajedno ju izgrađivati, na kakvim se temeljima odvija proces europskog ujedinjavanja i s kojim ciljevima, postoje li neki obrisi po kojima možemo zaključiti ima li to novo društvo, u koje i Hrvatska želi ući, ta nova Europska Unija, koju se već više od pola stoljeća planira i stvara, nešto u čemu se i mi prepoznamo, otkrivamo svoju prošlost, vidimo svoju sadašnjost, ali i s nadom gledamo u svoju budućnost.

Nema nijednog istraživača antičke filozofije ili čitatelja Platona koji ne bi znao tko je Hans Kramer, koji od 1969. djeluje kao profesor na Sveučilištu u Tubingenu. Već je njegov prvi monumentalni svezak, *Arete bei Platon und Aristoteles* iz 1959., knjiga visokog stupnja zrelosti, makar njegov prvijenac, neposredno i neprolazno skrenula pažnju znanstvenog svijeta na njega. Dva potonja velika djela, *Der Ur-sprung der Geistmetaphysik* (Amsterdam 1964) te *Platonismus und hellenistische Philosophie* (Berlin-New York 1971), uveliko su potvrdila očekivanja stručnjaka, a njegova prerada odjeljka o Starijoj akademiji u *Über-wegovoj* Povijesti filozofije rezultirala je najopširnijom, najpotpunijom i najoriginalnijom monografijom koja je do sada napisana na tu temu.

Kramerov "talijanski Platon" — tako smo ovu knjigu krstili autor i ja u našoj živoj prepisci — nudi čitatelju mnogobrojna iznenađenja, i to iz više razloga. Kramer se uistinu nije ograničio na to da samo iznova prikaže rezultate do kojih je došla Tiibingenska škola, već ih je iz temelja promislio s obzirom na cilj kojemu knjiga treba poslužiti, a pri tome je otišao još dalje ponudivši mnogošta neobjavljenog; to se odnosi posebice na navlastito filozofsko-teorijsku razradu njegovih izučavanja Platonove teorije počela. Ono što je iz toga nastalo nije samo manifest Tiibingenske škole, koji kruži oko već osiguranih postignuća, već otvara povrh toga čitav niz perspektiva koje mogu potaknuti mnoštvo novih radova.

Giovanni Reale, Introduzione: Il "Platone italiano" di Hans Kramer.

Knjiga o. Placida Belavića (1868. – 1957.) «Poviest samostana i crkve šarengradske» sastoji se od članaka autora tiskanih pod gornjim naslovom, 1911. godine u «Sriemskim novinama» u Vukovaru. Knjigu je priredio Mato Batorović, koji je sa šarengradskim župnikom fra Budumirom Cvitkovićem (1945. –2009.) i osmislio ovo izdanje. Životopis o. Placida Belavića pronašli smo u samostanskom arhivu autora dugogodišnjeg šarengradskog župnika o. Viktora Crnkovića (1908. – 2000.), Belavićevu bibliografiju knjiga priredio je M. Batorović koji je u suradnji s dr. fra Ivanom Damišem načinio i Prilog bibliografiji članaka o. Placida Belavića. Izdavač knjige je Župni ured sv. Petra i Pavla u Šarengradu, a izdanje su pomogli: Mjesni odbor Šarengrad, «Hidromont», Vukovar i Vinkovački vodovod i kanalizacija, Vinkovci.

Zbirka hrvatskih narodnih obicaja, pjesarna i pripovijedaka iz Pecuha i okolice nastala je osamdesetih godina devetnaestoga stoljeca naporom Nikole Tordinca (1858-1888), književnika i sakupljaca narodnoga blaga (sakupljao gaje i po Bosni i Slavoniji). Pisac pripada skupini onih malobrojnih sakupljaca folklorne grade u devetnaestome stoljecu (između ostalih Mijat Stojanović i Luka Ilić-Oriovčanin) koji svoje zanimanje za selo motiviraju nestajanjem njegove specifične kulture. U ovom slučaju pisac je još zabrinutiji za budućnost hrvatskih tradicija jer se radi o izoliranom hrvatskom življaju u Mađarskoj i prijeti mu zatiranje jezika, tog važnog činitelja u prenošenju tradicijskih oblika kulture.

Tordinac ukratko prikazuje povijest naseljavanja Hrvata iz Bosne (skupinu što je prikazuje i naziva Hrvatima-Bosnjacima) u južnu Baranju za vrijeme turskih ratova, te izgled predgrada Pecuha i jednog od okolnih sela (Kozar) u kojima je sakupljao folklorni grad.

U drugome dijelu opisuje stan, nosnju, gospodarski život, te običaje oko poroda, smrti, vjenčanja, zetve, berbe i one vezane uz datume crkvenoga kalendara - Božić, Uskrs, Duhovi

**itd. Osirn sto opisuje obicajna ponasanja vezana
uz pojedine događaje godisnjega i zivotnoga
ciklusa, pisac im ulijeva i zivotnost ponekom
napomenom 0 kontekstu u kojemu su se odvijali.**

Ne zanemaruje ni povijesnu dimenziju.

**Tako u kratkome osvrtu na obiteljski zivot
razlikuje proslo doba zadruznog zivota i
sadaSnje doba (opisano osamdesetih godina
prosioga stoljeea!) nuklearne obitelji.**

S uvodima i komentarima

Ova zbirka, koja se po prvi put u ovakvom obliku nudi našoj javnosti, željela bi poslužiti onim vjernicima, pojedincima i zajednicama, koji imaju veću potrebu za moljenje i meditiranje svetopisamskih pjesama (psalmi) i lirskih tekstova (kantici) koje kršćanski vjernici susreću u liturgiji, a osobito u molitvi Časoslova naroda Božjega.

Psalmi spadaju u onaj dio svjetske književnosti - vjerske pjesme, ode i himni - koja je zajednička antiknoj književnosti Mezopotamije, Egipta i Palestine i odražavaju vjerske osjećaje starozavjetnog izabranog naroda u njegovim žalostima i radostima, tjeskobama i plaču, u pobjedama i porazim kao i u zazivanju Božje pomoći i zahvaljivanju za isprošena veličanstvena djela. Kantika ili hvalospjeva ima i u Starom i u Novom zavjetu, a u liturgiju ih je preuzela već ranokršćanska Crkva iščitavajući ih u svjetlu događaja Isusa Krista. Na to upućuje i tekst sv. Pavla u Kol 3, 16: »U svakoj se mudrosti poučavajte i urazumljujte! Psalmima, hvalospjevima, pjesmama duhovnim od srca pjevajte hvalu Bogu!«

Križni put za obitelj

Obiteljski križni put, nastao u Godini braka i obitelji, potiče na ustrajnost u bračnoj i obiteljskoj ljubavi koja, unatoč nesklonosti današnjeg egoistično-materijalističkog nazora, predstavlja vrednotu za koju se isplati boriti. Postaje posvećene mladim bračnim parovima, samohranim majkama i očevima, djeci s teškoćama u razvoju, rastavljenima i ponovno vjenčanima, svoj začetoj djeci i trudnicama kao i svima onima koji povezani s njima poput medicinskog osoblja te šire obitelji - ohrabruju u nošenju životnih križeva sjedinjujući molitelje s Kristom patnikom.

Ova je knjiga nastavak niza patera Alfreda Schneidera. U njoj se govori o Božjoj objavi koja želi svakoga dotaknuti na njemu prikladan način i omogućiti mu spasonosan odgovor, o njezinoj povijesti i kako se ona pokazuje u Starome i Novome zavjetu.

Putovima nade nastajanja“ treća je knjiga fra Zlatka Špehara, bivšeg gvardijana vukovarskog Franjevačkog samostana kao dio vukovarske trilogije, koju je fra Špehar posvetio Vukovaru i time okrunio svoj devetogodišnji život i rad u gradu na Dunavu. Nakon putopisa po južnoj Americi i Australiji i zapisa iz Vukovara, nastalih za njegova boravka i djelovanja kao gvardijana Franjevačkog samostana u Vukovaru, treća knjiga predstavlja fra Špeharovu duhovnu dimenziju koja prožima svako njezino poglavlje. Miropisi kako je fra Špehar nazvao knjigu u podnaslovu, zapisi su iz Finske i Japana i nose poruku nenasilnog mira odaslane iz Vukovara cijelome svijetu.

Treći svezak meditacija *Razgovarati s Bogom* čitatelja prati kroz ciklus vazmenoga vremena, od nedjelje uskrsnuća Gospodnjega do svetkovine Duhova. U liturgijskom i unutarnjem putu vjernik se usredotočuje na ovaj vid otajstva Isusova otkupljenja koji čini glavni temelj kršćanske vjere i nade, te mu pomaže da zadobije radost u prisnom odnosu s Bogom i svetost kroz nastojanje da se istine sadržane u evanđeoskim događajima duboko usvoje te unesu u sve što čini naš svakodnevni život.

»Ova knjiga govori o Romerovu životnom putu. Posebnu pažnju posvećuje njegovu razvitku, njegovoj promjeni i obraćanju te pozorno slijedi razvoj njegovih stajališta i njegova unutarnja raspoloženja. Autor se, osim na izvore koji su objavljeni samo na španjolskom jeziku, oslanja i na mnogovrojne razgovore koje je vodio s ljudima bliskim Romeru. Kao središnje elemente Romerove duhovnosti ističe molitvu, zapažanje i tumačenje znakova vremena te opredjeljenje za siromašne. Gradeći poveznicu prema čitateljima Martin Maier nastoji pokazati kako veza između mistike i politike, kako ju je živio Romero, i danas može biti izvorom inspiracije za izgradnju pravednijeg i ljudskijeg svijeta.« (iz pogovora)

Oscar Romero je bio nadbiskup San Salvadora. Zbog svog zalaganja protiv političkih, socijalnih i ekonomskih nepravdi ubijen je tijekom građanskoga rata koji je u toj zemlji bjesnio 80-ih godina prošloga stoljeća.

U svakom od naroda sto posjeduju vičestoljetnu pismenost i književnost postoje ona umjetnička djela o kojima, kad se jednom počne pisati, nastaje prava lavina obavijesti, rasprava, tumačenja, prepirki i ocjena. Na području germanistike (bilo jezikoslovne, bilo književne), osobito pak one koja se bavi starijim razdobljem, niti jedna duhovna tvorevina nije toliko omiljen i toliko pretresan predmet kao NIBELUNGLIED. U najširim, priručničkim, natuknicama obično se kaže kako je dotično djelo nastalo negdje oko 1200-te godine, da ga je vjerojatno napisao neimenovani austrijski pjesnik i da se temelji na starim germanskim sagama.

Princ **Siegfried**, sin kralja Siegmunda i vladara Nibelunga, sa čarobnim mačem krene prema dvoru kralja **Gunthera** u gradu Wormsu kako bi zaprosio ruku princeze **Kriemhild**. Na svojem putu sretne kralja patuljaka Albericha koji mu otkrije blago Nibelunga u jednoj pećini te ubije zmaja i okupa se u njegovoj krvi, što ga učini nepobjedivim, osim jednog dijela na njegovom tijelu koje je bilo pokriveno listom i koji je ostao njegova „Ahilova peta“. Uz to, dobije i plašt koji ga čini nevidljivim. Kako bi osvojio srce princeze Kriemhild koje voli, Siegfried pomogne njenom bratu Guntheru da zaprosi ruku zle princeze Brunhild, vladarice Islanda, koja će se udati samo za muškarca koji ju pobijedi u seriji teških zadataka. Uz upotrebu svoje čarolije, Siegfried uspije riješiti zadaće ali stekne novog neprijatelja, **Hagena**, Guntherovog polubrata. Kada sazna da je bila prevarena kada se udala za Gunthera, Brunhilda se odluči osvetiti Siegfriedu. Hagen ga ubije kada sazna za njegovu slabu točku...

Meditacije i vrjednovanja kršćanske prisutnosti u svakodnevici

U svojoj četvrtoj knjizi sličnoga karaktera autor pokušava, na način meditacije i kraćih novinskih članaka, spojiti duhovno i crkveno promišljanje sa zauzetim društvenim i kulturnim djelovanjem.

Svoje meditacije je tijekom više od deset godina izgovarao na Prvome programu Hrvatskoga radija, na Radio Sljemenu, pokatkad i na Hrvatskome katoličkom radiju, a u Večernjem listu je, s kraćom pauzom, u dva navrata pisao tjedne, odnosno dnevne kolumne i prigodne priče. Neke članke pisao je i za Kanu, kao i za druge listove poput Vjesnika i Kvarnerskog veza.

U svim tim raznorodnim tekstovima, objavljenim u ovoj knjizi, autor promišlja svakodnevicu u svjetlu kršćanske vjere, a radi se o pokušaju - kako ga on naznačuje - duhovnoga graditeljstva koje, gotovo paradoksalno, leži u temelju svakoga materijalnog graditeljstva.

Naime, prema mišljenju Heinricha Heinea "katedrale su gradila uvjerenja". Ovdje je uglavnom riječ o takvim uvjerenjima i promišljanjima.

Jean Monbourquette, o. m. i., bio je tijekom mnogo godina profesor na Pastoralnom institutu Sveučilišta sv. Pavla u Ottawi, osobito u predmetu "Rad grupe za obitelj i za zajednicu. Pokrenuo je na stotine odgojnih radionica za različite skupine: za profesionalce, za popularne grupe, za parove i roditelje. Napisao je više bestselera iz psihologije i ljudskoga rasta, poput ovih: *Iznova živjeti* (*Aimer, perdre, grandir*); *Kako oprostiti* (*Comment pardonner?*); *Apprivoiser son ombre*; *Svakomu svoje poslanje* (*A chacun sa mission*); *De lestime de soi a lestime de Soi*; *Za samosvojnu djecu* (*Pour des enfants autonomes*), i dr. Ovo je njegova peta knjiga u Biblioteci "Oko tri ujutro".

Bi li trebalo vraćati se stotinama stoljeća unatrag pa da se u muškarca otkrije atavizam koji ga je nagnao da postane lovac, ratnik i zaštitnik vlastite obitelji i svojega klana, teška srca. Uostalom, znamo da je muško sklono spašavati vlastitu čast i čast svojih. Potječe li muški ponos od straha da će biti ponižen.

U pred-adolescenciji, ljudi heteroseksualci imaju tendenciju prezirati ženske vrijednosti. Kasnije, u svome odrastanju, moraju se pomiriti s tim istim vrijednostima koje su držali nesvjesnima do zrelosti. Jung je tvrdio da zrelost muškaraca mora nužno proći kroz prihvaćanje i integraciju ženskih vrijednosti. Ideal muškarca, za Carla Junga, jest čekati skladan brak svoje muškosti i svoje ženskosti...

Pisac ove knjige je dr. fra. Ivana Tomislav Međugorac, pripadnik franjevačke provincije Bosne Srebrne. Dr. Međugorac prisilno je mobiliziran 15. travnja 1945. kao franjevački sjemeništarc u partizane i pripadao je 53. udarnoj srednjobosanskoj diviziji. Tom divizijom zapovijedao je komandir Bogunović, a mladi Ivan kao gimnazijalac obnašao je službu "ćate" i ujedno je bio drugi komandirov kurir. U borbama za Odžak bio je na potezu Točak – Gornji i Donji Svilaj. Te položaje partizani su zauzeli 21. svibnja 1945. s ciljem da se s tri bataljuna prodru preko sela Svilaja, pored sela Vlaške Male (Posavska Mahala), u pozadinu hrvatski branitelja Odžaka te se likvidiraju uporišta u selima Gornjoj i Donjoj Dubici i potom se postave na potezu rijeka Sava – D. Dubica – sela Osječak i Brezik.

Zbirka duhovnih skladbi za dječji zbor uz glasovir, orgulje i Orffov instrumentarij glazbene pedagoginje i zborovođe Bernardice Kraljević Mikulandre objavljena je u nakladi Glasa Koncila

Zagreb, (IKA) - Zbirka duhovnih skladbi za dječji zbor uz glasovir, orgulje i Orffov instrumentarij "Slavite ga glazbalima zvonkim" glazbene pedagoginje i zborovođe Bernardice Kraljević Mikulandre objavljena je u nakladi Glasa Koncila. Zbirka sadrži 21 skladbu koje su nastale iz praktične potrebe u radu s dječjim pjevačkim zborovima. Namijenjena je glazbenim pedagozima raznih profila, u glazbenim i općeobrazovnim školama, kao i voditeljima dječjih crkvenih zborova. Osobitost su ove zbirke notne partiture duhovne zborske glazbe namijenjene izvođenju uz instrumentalnu pratnju na Orffovu instrumentariju, jer takva glazba u hrvatskome glazbenom izdavaštvu dosad još nije publicirana. Ta glazbena metoda, koja se uči na visokim učilištima širom svijeta, u nas još uvijek nije zaživjela, a kao što smatra autorica, "vjerojatno i stoga što ju je potrebno temeljito upoznati, a potom 'prevesti' na hrvatski jezik i osmisлити u hrvatskome kulturnom ozračju. To bi značilo vrlo kreativno oblikovati dinamične društvene dječje igre s plesom, pokretom, glumom, ritmom, govorom, scenskim rekvizitima, pjevanjem i sviranjem na dječjem instrumentariju, da budu poticaj razvoju cjelokupne djetetove osobe. Trebale bi biti povezane s hrvatskom tradicijskom kulturom i suvremenošću. Takve glazbeno-pokretne igre, osim učenja glazbe, pomažu djeci s poteškoćama u socijalizaciji i s koordinacijom pokreta, a poboljšava se i njihova taktilna, optička, akustička i prostorna osjetilna percepcija. Moguće

ih je primijeniti u kontekstu stjecanja znanja na raznim područjima, u svim uzrastima, a vrlo se zgodno mogu primjenjivati i u nastavi vjeronauka". Prvi dio zbirke čine obrade pojedinih božićnih skladbi poput Spavaj mali Božiću i Zdravo budi, mladi kralju. Drugi dio duhovnih skladbi iz ove zbirke ima posebnu namjenu; to su duhovne skladbe uz Orffov instrumentarij za primjenu tijekom liturgije s djecom – obrade skladbi Anđeoske eto hrane, Dan Gospodnji, Psalam 95, Cvijeće svibanjsko nosimo, Misa "Gaudete". To je posve nova razina u odnosu na širok pojam područja duhovne glazbe općenito, jer za izvođenje glazbe tijekom liturgije treba poznavati posebne zahtjeve i osobitosti te tematike. Na kraju se nalazi Misa "Gaudete" Miroslava Martinjaka koja je s razlogom predložena, jer joj je prilično stroga učenička glazbena kritika dodijelila najveće pohvale.

Strasti s kojima se borimo filozofi poimaju kao poroke u koje ljudi zapadaju vlastitom krivnjom; zbog toga ih običavaju ismijavati, plakati na njima i upućivati prijekore, a oni koji hoće izgledati većim svecima od drugih običavaju ih i proklinjati. Na taj način misle da su napravili nešto božansko i vjeruju da su dostigli vrhunac mudrosti kad na razne načine hvale ljudsku narav koje nigdje nema, i kad onu, koja uistinu postoji, nipodaštavaju u svojim iskazima. Oni naime ljude ne poimaju onakvima kakvi jesu, nego onakvima kakvima bi željeli da budu: odatle je došlo do toga da oni ponajvećma umjesto etike pišu satiru, te nikada nisu smislili neki politički nauk koji bi bio koristan, nego samo one koji predstavljaju utvare te se mogu primijeniti ili u utopiji ili u onom zlatnom dobu o kojem pišu pjesnici, a u kojem su najmanje potrebni. Budući da se vjeruje kako u svim korisnim znanostima, a ponajvećma u političkom nauku, postoji neslaganje između teorije i prakse, onda se i za teoretičare odnosno filozofe vjeruje da su najnepogodniji za upravljanje državom.

Političko djelovanje vrhbosanskog nadbiskupa Josipa Stadlera sveobuhvatna je analiza Stadlerova djelovanja kao vrhbosanskog nadbiskupa (1882.-1918). Autor knjige Zoran Grijak Stadlerovo djelovanje u Bosni i Hercegovini istražio je u širem sklopu vjerskih, kulturnih, političkih, gospodarskih i socijalnih procesa u Habsburškoj Monarhiji i Europi.

Nakon analize historiografskih interpretacija uloge Josipa Stadlera u vjerskom, nacionalno-političkom, socijalnom i kulturnom životu bosanskohercegovačkih Hrvata od 1882. do 1918. godine, autor je obradio bosanskohercegovački ustanak (1875.-1878.) i austrougarsko zauzeće Bosne i Hercegovine 1878. godine te proces uspostave i institucionalne organizacije Vrhbosanske nadbiskupije. Istražio je i ocijenio u dosadašnjoj historiografiji zanemarena ili tendenciozno interpretirana pitanja vezana uz Stadlerovo djelovanje. Posebice je autor istražio kakav je bio Stadlerov odnos prema nekatoličkim zajednicama u Bosni i Hercegovini: prema bosanskohercegovačkim Srbima, Srpskoj pravoslavnoj crkvi, srpskoj nacionalnoj ideologiji i njezinoj velikosrpskoj sastavnici te prema srpskoj borbi za vjersko-prosvjetnu autonomiju i srpskom nacionalnom pokretu u Bosni i Hercegovini; prema bosanskohercegovačkim muslimanima, programu njihova političkog vodstva i muslimanskom pokretu za vakufsko-mearifsku (vjersko-prosvjetnu) autonomiju te prema mogućnosti njihova uključivanja u hrvatski nacionalno-integracijski proces.

Analiziran je i Stadlerov utjecaj na nacionalno-političko konstituiranje bosanskohercegovačkih Hrvata početkom 20. stoljeća te njegova uloga u sukobu između dviju političkih organizacija bosanskohercegovačkih Hrvata:

Hrvatske narodne zajednice i Hrvatske katoličke udruge i, s tim u svezi, u sukobu između Vrhbosanskog ordinarijata i bosanskohercegovačkih franjevac. Među ostalim problemima vezanim uz Stadlerovo djelovanje autor je istražio političke komponente njegova vjerskog djelovanja, koje su se napose očitovale u njegovu radu na promicanju jedinstva između Katoličke i Pravoslavne crkve putem crkvene unije.

Istražene su i Stadlerove ideje o rješenju državnopravnog statusa Bosne i Hercegovine, njegove u historiografiji uglavnom nepoznate intervencije kod utjecajnih međunarodnih čimbenika u prilog rješenja državnopravnog položaja Bosne i Hercegovine, njegov odnos prema političkim čimbenicima u Kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji, Austriji, Ugarskoj i Monarhiji kao cjelini te njegov odnos prema slavenskoj i južnoslavenskoj ideji i prema nacionalno-političkom jugoslavenstvu.

Ocijenjeni su i Stadlerova uloga u vjerskom i nacionalno-političkom djelovanju hrvatskog episkopata od početka 20. stoljeća do 1918. godine, uzroci negativnog Stadlerova odnosa prema liberalizmu i sekularizacijskim procesima u hrvatskom društvu te brojna druga pitanja vezana uz Stadlerovo djelovanje od 1882. do 1918. godine.

Riječ je o zapisima što ih je Edith Stein, redovničkog imena Terezija Benedikta od križa, (r. 1891.), njemačka Židovka i obraćenica na katolištvo, karmelićanka, mučenica i svetica, počela pisati nakon dolaska nacista na vlast, kako bi suvremenicima pružila pravu sliku o židovstvu, neiznakaženu nacističkom antisemitskom propagandom. To svjedočanstvo o njezinoj mnogočlanoj obitelji, rano ostaloj bez oca, ujedno je i autobiografija, koja je, na žalost, ostala nedovršena jer je autorica 1942., zajedno sa svojom sestrom Rose, također karmelićankom, uhićena u karmelu u Echtu (Nizozemska) te su nekoliko dana kasnije ugušene u plinskoj komori u Auschwitzu. U bilježenju svojih uspomena, počevši od najranijih, Edith Stein stigla je do trenutka kada u Freiburgu brani doktorsku disertaciju kod Edmunda Husserla (tada još nije bila ni katolkinja ni kršćanka).

Knjiga Iz života jedne židovske obitelji, prvi put u cjelini objavljena 1985., ocrtava tako, rečeno je na tribini, autoportret svete u djetinjstvu i mladosti, u rasponu, primjerice, od nezadrživih provala srdžbe u najranijem djetinjstvu do ubrzo potom dosegnute visoke samodiscipline i mirnoće; od pronicave i bespoštedne kritike bližnjih do uviđavnosti; od spremnosti na žrtvovanje braka u korist karijere, do konačnog opredjeljenja (opisanog u jednom od dodatnih tekstova u knjizi) za zavjet kojemu je bila spremna žrtvovati svaki svjetovni uspjeh. Spomenuto je također kako Edith Stein mjestimice u svojoj autobiografiji znakovito nalikuje na Josipa Egipatskog (prefiguraciju Krista i poveznicu Starog i Novog zavjeta), prostodušno ističući svoju izuzetnost.

Tvrtko Klarić upozorio je na drugi središnji lik autobiografije Edith Stein, a to je njezina majka, pobožna Židovka koja je, ostavši udovica kada je Edith, njezino najmlađe dijete, imala nepune dvije godine, sama podizala svoju djecu, a uz to je preuzela i tvrtku svojega muža, trgovca drvom. Na kraju, publici je skrenuta pozornost na dodatne tekstove u knjizi: svojevrsni nastavak autobiografije, pod naslovom Kako sam ušla u Karmel, zatim zapis Erne Bieberstein, autoričine sestre, iz godine 1949., i pismo Edith Stein papi Piju XI., iz travnja 1933.

„Jednom, kada ne bude straha, saznat će se istina o meni“

Postulatura blaženog Alojzija Stepinca je o 50. obljetnici njegove smrti objavila knjigu "Blaženi Alojzije Stepinac - svjedok evanđelja ljubavi".

Trilogija sa 692 dokumenta nadbiskupa Stepinca iz razdoblja od 1933. do 1998. godine i svjedočanstvima o njegovu spašavanju ugroženih ljudi, žrtava represivnih režima, gladi, rata i vremenskih nepogoda.

Nije on samo moj otac,
nego otac sviju nas,
otac kojemu se trebam moliti.
Tako me i osobna molitva
povezuje sa svim ljudima.
I ja sa zemlje gledam prema nebu.
Bog odozgor ulazi u moj život.
Otvara nada mnogom nebo,
da bi se moji obzori proširili.

Evo molitava koje se mogu primijeniti za osobno moljenje. Jutarnjih i večernjih molitava za svaki dan u tjednu. Uživljenih u situaciju molitelja. „Molitve koje sam napisao neka ti pomognu izraziti misli koje su u tebi, a za koje ne nalaziš riječi. Neka podupru tvoju molitvu. Mnogi ljudi pripovijedaju da ne znaju kako moliti. Službene molitve su im previše strane. S vlastitim se riječima teško nose. Zato ti u ovim molitvama želim posuditi riječi. Želim ti da te riječi više približe k Bogu, da u riječima osjetiš Božju spasonosnu i ljubeću blizinu i da u tebi pri moljenju nastane slika milosrdnoga i dobroga Boga pred kojim možeš izreći što je u tebi. Ali riječi te hoće i potaknuti da tražiš vlastite riječi koje bolje odgovaraju. Pokušao sam „Oče naš“ protumačiti ti tako da to može postati tvoja vlastita molitva. Kad ju moliš, sudjeluješ zajedno s mnogim ljudima koji su ove riječi izgovarali prije tebe i u njima pronalazili put k Bogu. Možeš sebi zamisliti da pokojni, koje si poznavao, govore sada ove riječi u nebu, ali otvorenih očiju koje gledaju Onoga kojemu su ove riječi upravljene. Zato ti želim da ti ovaj molitvenik pomogne steći novu radost u molitvi i iskusiti molitvu kao mjesto na kojemu tvoja duša diše, na kojemu se tvoje srce širi i na kojemu se osjećaš nošen Božjom ljubavlju“ (Anselm Grün).

„O svećenicima se često i puno govori, ali površno; od njih se puno očekuje, gledamo ih na svoju, a ne na Kristovu sliku; svećenik je Božji dar, uzet od svijeta, živi u svijetu, na raspolaganju je svijetu, ali ne pripada svijetu; sluga je, smrtan je, svjetlo je, sol je, njegova poruka Isusova je poruka; najtraženiji je i najnesхваćeniji čovjek, najvoljeniji i najomraženiji...

Ova knjiga nije teološka rasprava o svećeništvu, nego samo skroman doprinos kako bi kršćani mogli vidjeti više od vanjske ljuske, dublje, u srce i u životne radosti i patnje svećenika, te kako bi i sam svećenik mogao razmatrati dubine siromaštva skrivene u njemu samome, ali i vrtoglave visine na koje ga je svećeničkim posvećenjem uzvisio Gospodin.

Primjer služenja Majke Terezije, nasljedovanju je privukao mnoštvo angažiranih žena i muškaraca. Družba danas broji oko 4.000 misionarki ljubavi raspoređenih u 600 misijskih kuća, u 123 zemlje. Svjedočanstva Majke Terezije iz Glasa Koncila sakupljena su i u knjige. Knjiga Luke Depola *Snaga kruha s tekstovima nagovorâ i meditacijâ Majke Terezije* doživjela je više izdanja. Neposredno nakon njezine smrti objavljena je i druga knjiga istoga autora *Tako je govorila Majka Terezija: Bog te ljubi*, u kojoj su sakupljeni članci iz Glasa Koncila objavljivani u razdoblju od 1976. do 1997. godine te ključni pojmovi njezinoga života i svjetonazora, prikupljeni iz njezinih govora.

Dostojanstvo i narav ljudske spolnosti

Uništene obitelji, abortusi, AIDS, pornografija, pedofilija, spolna zlostavljanja, homoseksualni "brakovi" – nalazimo se usred duboke krize spolnosti. Postoji li izlaz? Za doba poput ovoga dan nam je papa Ivan Pavao II. i njegova "teologija tijela", tj. njegov nauk o tijelu i ljudskoj spolnosti. Najpoznatiji popularizator teologije tijela Ivana Pavla II. Christopher West u ovoj knjizi na jednostavan i svakome razumljiv način nudi sažetak Papina učenja o spolnosti.

Teologija tijela za početnike istražuje duboku povezanost između spolnosti i najdubljih pitanja ljudske egzistencije, obrađujući ključne teme:

- Što je smisao života?*
- Zašto nas je Bog stvorio kao muško i žensko i koja je svrha spolnosti?*
- Kako možemo postići istinsku sreću na zemlji?*
- Koja je uloga braka i spolnosti u braku?*
- Kako možemo iskusiti ljubav za kojom čeznemo u dubini svojih srca?*

Svojim sadržajem i jednostavnim pristupom ova će knjiga biti od koristi svima koje žele upoznati dostojanstvo i narav ljudske spolnosti.

U ovoj se knjizi nalaze članci koji su tiskani u raznim časopisima i zbornicima. Većina ih je ostala nepromijenjena, u jednim je stavljen drukčiji naslov, u drugim su načinjene neznatne izmjene, a u trećima su izvršene veće promjene. Knjiga ima dva dijela: u prvome su članci i studije s područja teologije, u drugome iz liturgike. Neki prilozi dodiruju oba područja ili se prožimaju pa bi naslov djela mogao biti i Teološko-liturgijske teme. Nadam se da će ovačko prikupljeni i povezani članci u jednoj knjizi biti od koristi svima koje zanimaju dotična područja, napose studentima Teološkoga studija Filozofsko-teološkoga instituta Družbe Isusove i Studija religijskih znanosti Filozofskoga fakulteta Družbe Isusove u Zagrebu.

"Te riječi su britva ranjenom srcu mom."

Tit Andronik prva je od deset tragedija koje je Shakespeare napisao. Nastala je potkraj 1593. godine, vjerojatno nakon prve njegove dramske tetarologije iz engleske povijesti.

Kad se govori o bračnim savjetima, odmah se pomišlja na krajnje slučajeve, na opasnost rastave, na žestoke svađe ili čak na tučnjave. Ali ima i mnogo drugih slučajeva koji zaslužuju našu pažnju i brigu jer je i njihov brak u mnogom pogledu promašen: doduše žive bez tučnjave i teških sukoba, ali na međusobnoj udaljenosti - nedostaje im pravo međusobno razumijevanje.

Traženje odgovora na mnoga pitanja — provjeravanje prethodno usvojenih istina, bilo da su one znanstvene, filozofske ili, npr. religijske, te stvaranje sustava znanja — predstavlja jednu od temeljnih osobitosti po kojima se razlikujemo od ostalih živih bića. Te su duhovne aktivnosti od posebnog značaja, ne samo za dobrobit, već i za opstojnost i razvitak, ljudskoga roda. Ljudi bi morali težiti svijesti koja zna sve, a pritom ostaje otvorena novim provjerama i doprinosima — nedogmatska, nezaprljana, nezločesta, neozlojedena, nezlobna i svima dostupna. Kako je lijepo takav stav poticati i iznalaziti mu razloge, te stvarati dodatne pretpostavke da takav i ostane. Jer: "Poznato je konačno, nepoznato je beskonačno: u intelektualnom pogledu, nalazimo se na otočiću usred beskrajnog oceana neobjašnjivosti. Dužnost je svake generacije da moru otme još koji komadić kopna."

Knjiga sadrži latinski tekst i hrvatski prijevod Bonaventurinih spisa: Breviloquium, Itinerarium mentis in Deum i Reductio artium ad theologiam, zajedno s predgovorom i opsežnim uvodom priređivača, biografijom sv. Bonaventure, bibliografijom najvažnijih radova o njegovu djelu, popratnim bilješkama sa znanstvenim aparatom i komentarima te rječnikom prijevoda najvažnijih teoloških i filozofskih termina.

Ova knjiga zapravo prikazuje dnevnik autora koji je vodio dok je boravio u komunističkom logoru. Autor na literaran i pomalo jedinstven način prikazuje tragediju stradanja podunavskih Nijemaca. Isto tako, djelo je ujedno i povijesni izvor nedjela koje je počinio komunizam na regionalnom prostoru.

Križni put za mlade

Križni put za mlade poziva mlade, koji su tek zakoračili na životnu stazu, da u svim životnim poteškoćama pogled usmjere na Isusov križni put koji svjedoči da nema te kušnje, pa bila to i smrt, za koju u njegovu križu i uskrsnuću ne bismo mogli pronaći lijek. Potrebno je samo čuti Kristovu poruku s križa i povjerovati joj: »Ustrajte sa mnom u kušnjama.«

Ova knjiga ima za cilj kratkim pregledom upoznati društvo o znamenitim hrvatskim velikanima koji su se borili za slobodu Hrvatske i tako ju promovirali. Hrvatski velikani su podijeljeni u nekoliko skupina: narodne vođe; narodni preporoditelji; te svjetski znanstvenici, izumitelji i nobelovci.

Nezaobilaznu odrednicu modernog društva čini i humanitarna djelatnost, što se najčešće odnosi na problem osiguranja raznih vidova pomoći osobama u potrebi. Iako obilježena ratnim sukobima i velikim ljudskim stradanjima svjetska i hrvatska povijest bilježe niz pojedinaca i organizacija koji su svoj život, odnosno djelovanje posvetili humanitarnim nastojanjima kako bi barem djelomice olakšali život potrebitima. Promatrajući u svjetskim razmjerima, jednu od najuglednijih, ali ujedno i najvažnijih, humanitarnih organizacija predstavlja Međunarodni odbor Crvenoga križa (MOCK) čije se sjedište nalazi u Ženevi (Švicarska Konfederacija). Radi se o međunarodnoj humanitarnoj organizaciji čije djelovanje počiva na načelima humanosti, nepristranosti, neutralnosti, neovisnosti, dobrovoljnosti, jedinstva i univerzalnosti. Za razliku od svjetske historiografije niti u hrvatskoj, ali niti u bivšoj jugoslavenskoj historiografiji ne postoji gotovo nikakva produkcija vezana uz djelatnost MOCK, odnosno s obzirom na usku povezanost rada spomenute organizacije s radom nacionalnih društava crvenoga križa moglo bi se reći i da ne postoji kvalitetnija historiografska produkcija o djelatnosti Hrvatskoga Crvenog križa (HCK), što se osobito odnosi na razdoblje Drugoga svjetskog rata.

Dakle, humanitarna nastojanja Međunarodnog odbora Crvenoga križa u Drugom svjetskom ratu na području Nezavisne Države Hrvatske, ali i gotovo cijelom prostoru bivše Jugoslavije, u historiografiji predstavljaju veoma zahvalnu temu koja je gotovo potpuno nepoznata i neistražena. Nedostatak sustavnih istraživanja ove problematike upozorava i na nedostatak izdanja koja bi se kritički odnosila prema djelovanju HCK i MOCK za vrijeme Nezavisne Države Hrvatske, a samoj neistraženosti teme pogodovalo je više razloga. Nesumnjivo je kako je najvažniji problem predstavljalo nepostojanje izvornoga arhivskog gradiva. Naime, u hrvatskim arhivima se nalaze zanemarive količine gradiva, a glavnina gradiva potrebnog za uspješno savladavanje ove teme pohranjena je u Ženevi, u Arhivu MOCK (Archives du Comité international de la Croix-Rouge, Geneve), koji je tek od 1996. godine otvoren za istraživače. S obzirom na činjenicu da je Švicarska Konfederacija neutralna država koja nije sudjelovala u ratnim sukobima važnim se čini spomenuti i činjenicu da ženevski arhiv u pohrani čuva izlaznu, ali isto tako i značajan dio ulazne korespondencije MOCK-a. Dakle, dokumentacija zaprimljena s terena našla je svoje mjesto u pohrani Arhiva, a tu se, između ostaloga, mogu pronaći i veoma zanimljivi dokumenti o samoj djelatnosti HCK. Kako bi se ukazalo na postojanje ovog veoma zanimljivog arhivskog gradiva Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje Hrvatskog instituta, Hrvatski državni arhiv iz Zagreba te JUSP Jasenovac odlučili su izdati prvi svezak zbirke dokumenata koji sadrži veoma mali odsječak

spomenutog gradiva pohranjenog u arhivu u Ženevi. Dakle, MOCK i NDH tema su zastupljena u ovome izdanju, odnosno izvorima u zbirci.

U zbirci su zastupljeni dokumenti opsega u rasponu od jedne stranice pa do, primjerice, izvještaja poslanika Schmidlina o posjetima logorima Jasenovac i Stara Gradiška čiji je izvornik napisan na desetak stranica. Prema prvotnoj zamisli ovaj, prvi, svezak zbirke dokumenata trebao je sadržavati isključivo dokumente o djelatnosti MOCK u korist osoba interniranih u ustaške logore te o pitanju logorskog sustava u NDH. S obzirom na veoma velike količine arhivskog gradiva koje pokriva određenu tematiku iz humanitarnog rada, ali i političke veze MOCK sa čimbenicima na ovim prostorima u Drugome svjetskom ratu, ideja je preoblikovana tako da prvi svezak zbirke dokumenata zapravo prikaže osnovnu djelatnost MOCK na ovim prostorima. Predstavljena s po nekoliko dokumenata svaka tema zapravo ukazuje na područje veoma široke tematike, a ujedno se ukazuje na razne aspekte koji su vodili prema osnovnoj djelatnosti MOCK-a, odnosno humanitarnim naporima. Dakle, svojom formom i sadržajem dokumenti zastupljeni u zbirci ukazuju na pitanje ustaških logora kao i organiziranje te dopremanje raznih oblika pomoći u NDH, što je organizirao i provodio MOCK preko poslanika u Zagrebu. Daljnja korespondencija zahvaća veze sa Židovskom bogoštovnom općinom iz Zagreba, Hrvatskim Crvenim križem, Ministarstvom zdravstva i udružbe NDH itd. No, da ne bi bilo zabune moram dodati da se ovdje radi o veoma malom segmentu dobro očuvanog arhivskog gradiva koje je pohranjeno u arhivskom odjelu općih spisa te arhivskom odjelu Središnje agencije za ratne zarobljenike Arhiva MOCK, koje zorno svjedoči o izravnim ili neizravnim naporima MOCK da osigura razne oblike pomoći Židovima u NDH, interniranim osobama i osobito djeci. Istodobno, radi se o gradivu koje je nezaobilazni temelj za sustavno proučavanje djelovanja Međunarodnog odbora Crvenoga križa u NDH, ali isto, iako neizravno, i djelovanja domaćeg Crvenoga križa u NDH, potom rada Jugoslavenkog odbora Crvenoga križa kao i o prilikama u poratnom razdoblju. Nesumnjivo je da je gradivo iznimno važno za stjecanje potpunije i kvalitetnije slike o humanitarnom radu u Hrvatskoj za vrijeme Drugoga svjetskog rata, a prema tematskim odrednicama moglo bi se podijeliti na nekoliko cjelina:

1. Problematika ustaških logora i interniranih osoba.
2. Veze Međunarodnog odbora Crvenog križa s nacionalnim društvima Crvenog križa NDH i Jugoslavije.

3. Veze MOCK s vladom NDH.
4. Veze MOCK s kraljevskom vladom u Londonu.
5. Veze MOCK s vladom Titove Jugoslavije i poraće.
6. Pomoć Švicarskog Crvenog križa.

Što se tiče izvornog arhivskog gradiva zastupljenog u izdanju dati ću tek nekoliko kratkih napomena koje će poslužiti boljem razumijevanju samih izvora. Izvornik većine dokumenata je nastao na njemačkom i francuskom jeziku, ali ima i dokumenata na hrvatskom, talijanskom i engleskom jeziku. U zbirci je zastupljeno 77 dokumenata koji su transkribirani u potpuno izvornom obliku te na izvornom jeziku nastanka, a sadrže sve opaske, oznake i intervencije koje su nastale na samome dokumentu, odnosno sva jezična, gramatička i stilska obilježja. Transkribirani dokumenti su priloženi i u prijevodu na hrvatski jezik, gdje su u izvornom obliku sačuvane jedino adrese, odnosno u dokumentima prevedenima na hrvatski jezik adresiranje korespondencije je zastupljeno u obliku koji se nalazi na izvorniku. Za bolje razumijevanje dokumenata poslužit će i manji glosarij ustanova, odnosno imenik važnijih osoba koje se spominju u dokumentima, a koji su priloženi na kraju zbirke dokumenata. Gotovo svi izvori zastupljeni u ovoj zbirci potječu iz arhivskog odjela općih spisa ženevskog Arhiva MOCK-a, dok su sa po jednim transkribiranim primjerkom zastupljeni arhivski odjel Središnje agencije za ratne zarobljenike MOCK-a te Hrvatski državni arhiv iz Zagreba. Arhivsko gradivo čije se reprodukcije nalaze na stranicama zbirke pohranjeno je u odjelu općih spisa (Généralités) Arhiva MOCK-a u Ženevi. Izvornici reproduciranih fotografskih priloga, a radi se o fotografijama logora Jasenovac i Stara Gradiška koje su snimljene u ljeto 1944. za vrijeme posjeta poslanika Schmidlina tim logorima, pohranjeni su u Fototeci Centra za informacije i dokumentaciju MOCK u Ženevi (CICR, CID – Centre d'information et de documentation, Phototheque.). Fotografije poslanika pohranjene su u osobnom arhivu (Archives du personnel du CICR).

Iako svojom formom i sadržajem izvori u zbirci obuhvaćaju dokumente nastale za vrijeme Drugoga svjetskog rata moram spomenuti još nekoliko detalja vezanih uz istraživačku problematiku, a koja u zbirci nije zastupljena. Naime, za što kvalitetniju valorizaciju humanitarnog rada MOCK u Hrvatskoj, ali i na području bivše Jugoslavije za vrijeme Drugoga svjetskog rata postoji još nekoliko ustanova koje čuvaju izvorno arhivsko gradivo vezano uz ovu problematiku. Radi se o institucijama koje su imale izravnu ili neizravnu suradnju s Međunarodnim odborom Crvenoga križa za vrijeme, ali i po završetku Drugoga svjetskog rata. Iako je riječ o malom segmentu problematike veoma zanimljivo gradivo se

nalazi u Saveznom arhivu Švicarske u Bernu (Schweizerisches Bundesarchiv, Bern), a radi se o izvorima vezanim uz pitanje jugoslavenskih izbjeglica (Hrvati, Srbi, Židovi) u Švicarskoj za vrijeme rata kao i za djecu evakuiranu iz NDH u Švicarsku. Isto tako, dobro je očuvana i građa švicarskog konzulata iz Zagreba za razdoblje od 1941. do 1957. godine. Vrijedno arhivsko gradivo predstavlja i dokumentacija Švicarskog Crvenog križa koja je pohranjena u Bernu. Mnogi istraživači poslijeratne jugoslavenske povijesti svoj su istraživački interes usmjerili na problematiku sudbine ratnih zarobljenika po završetku rata, odnosno pitanje hrvatskih izbjeglica, Bleiburga itd. Upravo je za pitanje ratnih zarobljenika, funkcioniranje poslijeratnih logora u Jugoslaviji te posebice sudbine folksdojčera važno arhivsko gradivo (dokumenti, fotografije itd.) pohranjeno u Ekumenskom centru u Ženevi (Centre oecuménique). Ovdje treba spomenuti da se korisni podaci mogu izvući i iz arhivskoga gradiva Svjetske izbjegličke organizacije (IRO – International Refugee Organization) koja je bila iznimno aktivna odmah po završetku Drugoga svjetskog rata, a koje se također nalazi u Ženevi.

Prvi dio knjige, pod naslovom "Sveto pismo", donosi biblijski nauk o postojanju sotone, njegova imena u Starom i Novom zavjetu te Isusovo učenje o tome. Drugo poglavlje, "Sotona u životu i u učenju Crkve", donosi najprije Pavlov nauk, zatim prikazuje nauk crkvenoga učiteljstva tijekom povijesti, s posebnim osvrtom na učenja Pavla VI. i Ivana Pavla II. te na nauk Drugoga vatikanskog koncila i na Katekizam Katoličke Crkve. Zatim govori o naravi demona, njihovoj hijerarhiji, padu anđela i paklu. Treće poglavlje prikazuje "Sumnje" u postojanje sotone koje dolaze iz raznih materijalističkih i idealističkih filozofija. Budući da on nije zanemariv protivnik, potrebno je naoružati se za borbu protiv njega, i to "Božjom opremom", čvrstom vjerom, sigurnom nadom i žarkom ljubavlju prema Bogu i bližnjemu. Te teološke kreposti, naglašava autor, sjedinjuju čovjeka s Kristom i s Ocem preko molitve, redovitog primanja sakramenata, razmatranja i čitanja pobožnih knjiga. Osobito je važno izbjegavati spiritizam u njegovim raznim oblicima, okultne zajednice, transcedentalnu meditaciju, vraćanje i druge oblike poganstva. No vjernik ne treba strahovati pred sotonom ako je ukorijenjen u Kristu i živi zajedništvo s njim i u Duhu Svetome s Ocem, zaključuje o. Tomić. Stoga ta knjiga daje dobru orijentaciju u današnjemu vremenu kad se đavla predstavlja različitim načinima i imenima te pomaže da se taj problem utvrdi realno.

Sumnja u Dawkinsa

Ovo je uzbudljiv, utemeljen i duhovit odgovor na bestseler Richarda Dawkinsa „Iluzija o Bogu“ koju je napisao njegov kolega s Oxforda, filozof i teolog Keith Ward, koji se već u naslovu ove knjige poigrao s naslovom četvrtoga poglavlja Dawkinsove knjige tako da je njegov „nema“ pretvorio u „ima“. „Proteklih su godina Alister McGrath, teolog s doktoratom iz molekularne biologije, i John Lennox, izvanredni profesor matematike na Oxfordu, napisali izvrsnu knjigu koja odgovara na Dawkinsove argumente. Sada je moj red da se opet pridružim oksfordskoj raspravi o Bogu“, piše u uvodu, sada već umirovljeni profesor. Ovo je još jedna replika Dawkinsu od strane jednoga od onih vjernika u Boga kojega Dawkins opisuje kao »uvjerljivo najneugodniji lik u čitavoj fikciji«.

Križni put „ Iz ljubavi, a ne prisile“

Nova zbirka križnih putova za molitvu i meditaciju Antona Šuljić "Za križem Kristovim" na šestom je mjestu najprodavanijih izdanja Kršćanske sadašnjosti u mjesecu veljači. Kroz križne putove autor potiče na meditaciju, a knjiga je dodatno obogaćena likovnim priložima.

Autor tumači znanost kao veliku avanturu koja kulminira baš u naše doba. S obzirom na goleme intelektualne zahtjeve koje znanost postavlja pred one koji joj se posvećuju, kao i činjenicu da je mnogi slabo razumiju, autor govori o odnosu znanosti i intelektualizma, te o temeljnim karakteristikama znanosti. Treće obnovljeno i ispravljeno izdanje ovoga udžbenika za poslijediplomsku nastavu ima 558 stranica i poglavlja: Nastanak i razvoj znanosti, Spoznavanje stvarnosti, Znanost i zakoni, O znanstvenoj metodi, Znanstvenik, Institucije znanosti, Znanstveno djelo, Zamjerke znanosti, Literaturu i kazalo. Utjecaj znanstvenika na razvoj i budućnost društva značajan je i nezaobilazan, a autor kaže: „Poznavanje znanosti važno je ne samo za znanstvenike i društvo, već i za one koji ga vode.“

Autor se mnogobrojnim esejima i književnim kritikama osvrće na široki spektar tema u književnim krugovima.

LAŽ I ISTINA U KRITICI

Povratak pravoj riječi

O mutnome

Esej i esejist

Između uma i ne-uma

Još jedno za ili protiv

Iza izreke

Eros-ethos-mythos

Knjiga izvan sebe

Oponašanje i stvaranje

Zoon graphicon

ODLOMCI ODLOMAKA

Oko duhovnog portreta A.B. Šimića

Za našu tradiciju

Pisci u vitrini

Između lirske žurnalistike i lirske hermetike

Ispred i iza ogledala

Trijada Svete Lukića

Pjesnička vještina Ivana V. Lalića

Krletka riječi

Priča i vrijeme

Oko koje sebe vidi

Slika malodušnika

Ivo Andrić, stvarnost i djelo

UMJETNIK KAO SAMRTNIK

Eklektički zapis o T.S. Eliotu

Faulknerovi Glembajevi

Jedan lirski izlet u Švedsku

Mali roman Pära Lagerkvista

Ovom knjigom autori žele omogućiti pristup životnom pustolovnom putu u koji se ljudi upuštaju dok se jedni drugima povjeravaju i nose bremena jedni drugih, dok u obitelji traže zajedništvo života i ljubavi. U pravilu, obiteljska svakodnevnica nije baš uvijek idealna: nedostaje jedan od roditelja, trajno se prekida odnos zasnovan na ljubavi, čežnja za djetetom ostaje neispunjena ili jedan član obitelji prerano umire. Istodobno članovi obitelji trebaju i uzajamno poštovanje, trezven pogled na vlastite jakosti i slabosti, mirnoću duha kako bi jedni druge podnosili i nosili, te povjerenje da je Božja ljubav gnijezdo koje ih drži. Stoga ovom knjigom želimo dati usmjerenje svima koji žive u obitelji ili za njom čeznu.

Po nalogu Hrvatske biskupske konferencije izdan je vjeronaučni udžbenik za 3. razred srednje škole „Životom darovani“. Sam naziv upućuje na problematiku kojom se bavi ovaj udžbenik, a to su ujedno i odgovori na pitanja koje muče mlade, u „osjetljivom periodu“. Da bi ispravno donijeli odluke, potrebno je steći mudrost, razabrati dobro od lošega, sačuvati svoju prirodnost, samopouzdanje i dostojanstvo koje će ih voditi kroz žvute putove.